

Милосердя
врятує
світ



ДОБРА СПРАВА

АВ 5783

№ 202

ЛИПЕНЬ 2023



ГАЗЕТА БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН"

ОДЕСА

Видається за підтримки "Джойнт" JDC

International Fellowship
of Christians and Jews



П'ЯТНАДЦЯТА АВА

Наші мудреці включили п'ятнадцяте Ава до двох найбільших свят року, але при цьому жодного особливого ритуалу для нього не призначили... В 2023 р. цей день святкують **2 серпня**. Роботу дозволено.

Талмуд розповідає, що багато років тому 15 Ава "єрусалимські дівчата виходили танцювати у виноградники" і що "кожний, хто був неодружений, йшов туди", щоб обрати собі наречену. 15 Ава не може не бути загадкою. Він є святом майбутнього Визволення, і, отже, днем, чия суть за визначенням невідома для нас, поки що не звільнених...

Події, що трапилися 15 Ава:

Припинилася смерть покоління Виходу.

Через кілька місяців після того, як народ Ізраїлю був звільнений від єгипетського рабства, історія розвідників продемонструвала неготовність євреїв до завоювання землі Ханаанської та перетворення її на Святу Землю. Всевишній ухвалив, що все це покоління вимре в пустелі, і лише їхні діти увійдуть замість них у цю землю (як розповідається в книзі Чисел (Вайікра)). Після 40 років поневірянь пустелею вмирання нарешті закінчилося, і нове покоління євреїв було готове увійти до Святої Землі. Це

було 15 Ава в 2487 від створення світу (1274 до н.е.).

Поки люди цього приреченого покоління були ще живі, Бог не спілкувався з Мойсеєм у доброзичливій манері. Щойно останній із цих людей помер, Всевишній знову з любов'ю почав звертатися до Мойсея.

Стали дозволені шлюби між колінами Ізраїлю.

Щоб забезпечити впорядкований поділ Святої Землі між дванадцятьма **Закінчення на стор.2.**

Свята
в Україні

2
стор.

Ірина
Мармер
"Пейсах Габе —
патріот Болгарії"

3
стор.

Діє
"Гаряча
лінія"

4
стор.

Поради
господарці

4
стор.

Марк
Штейнберг
"Єврейський
щит СРСР"

5
стор.

Олександр
Галяс
"Три чверті віку
на естраді"

6
стор.

Одеса
у старих
фотографіях

7
стор.

Олександр та Лев
Шаргородські
"Хто живе в моїй
квартирі"

8
стор.

Віра
Шаховцева
"Люди
"Золотого віку"

9
стор.

Міхайло
Гаузнер
"Неординарні
особистості"

10
стор.

Країна
Поезія

11
стор.

Посмішка

12
стор.

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

24 серпня 1991 року Верховна Рада Української РСР ухвалила Акт проголошення незалежності України. У ньому наголошувалося:

Виходячи із смертельної небезпеки, що нависла над Україною у зв'язку з державним переворотом в СРСР 19 серпня 1991 року, — продовжуючи тисячолітні традиції державотворення в Україні, — виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами, — здійснюючи Декларацію про державний суверенітет України, того ж дня Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки прийняла ухвалу



«Про проголошення незалежності України». Цим документом Верховна Рада ухвалила: «Проголосити 24 серпня 1991 року Україну незалежною демократичною державою, а

1 грудня 1991 року провести республіканський референдум на підтвердження Акту проголошення незалежності.

24 серпня 1991 року Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто проголошує незалежність України та створення самостійної Української держави.

Територія України є неподільною та недоторканою.

Відтепер на території України дійсні виключно Конституція та закони України.

Міжнародний день молоді

Міжнародний день молоді — щорічне свято, що відзначається 12 серпня. У 1999 році Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй у резолюції № «А/RES 54/120» рекомендувала проводити різноманітні заходи на підтримку цього свята з метою підвищення поінформованості про Всесвітню програму дій щодо молоді, прийняту у 1995 році. День молоді — це свято юності, літа та позитиву.

Благодійна Фондація "Хесед Шаарей Ціон" обслуговує клієнтів Золотого віку. Але у нас є онуки та правнуки. Їхнє майбутнє та благополуччя — одна з основних наших турбот.



Молодість — найпрекрасніший час у житті кожного, а свято — чудова нагода привітати

юнаків та дівчат, а також тих, хто молодий душою. Так побажаємо, щоб їхнє життя було змістовним, насиченим добрими та благородними вчинками, щоб вони були здорові та активно займалися спортом, щоб боролися за справедливість, чесність, безкомпромісність при вирішенні всіх життєвих проблем, щоб кожен міг знайти своє покликання та отримати від життя все саме найкраще!

Традиційно в Україні цього дня відбуваються різноманітні святкові заходи. І молодь завжди має бути в авангарді!

ДЕНЬ ДЕРЖАВНОГО ПРАПОРА УКРАЇНИ

Державний прапор України - офіційний державний символ України (поряд з гербом і гімном) - являє собою прямокутне полотнище з двох рівновеликих горизонтальних смуг: верхньої - синьої і нижньої - жовтої кольору.

Відповідно до популярної сучасної інтерпретації, синій колір символізує ясне небо, а жовтий — пшеничні поля.

В офіційне використання прапор запроваджено 18 вересня 1991 року постановою Президії Верховної ради України, якою дозволялося її використання для всіх протокольних випадків.



З цього моменту національний прапор використовувався замість прапора УРСР у всіх випадках, коли потрібне використання державного прапора України.

28 січня 1992 року Верховна рада України ухвалила закон, згідно з яким національний прапор затверджено як державний.

День державного прапора України, затверджений у 2004 році указом президента України, відзначається 23 серпня кожного року.

Він встановлений для вшанування багатовікової історії створення української держави з метою виховання поваги громадян до державних символів України.

Служба "Мокед-Лакашіш" — 737-40-21; Служба "Харчування" — 737-40-11;
Програма "Медицина" — 737-40-27; Культурний центр — 737-40-13;
Служба волонтерів — 737-40-24; Волонтерська вітальня — 737-40-32;
Денний центр — 737-40-30; Редакція газети "Добра справа" — 737-40-12

Новини світу, України, Одеси

Глава ЦРУ США Бернс та президент Південної Кореї Юн Сок Йоль відвідали Київ із неоголошеними візитами.

На ракеті "Фалькон 9" до космосу вирушив космічний телескоп "Евклід" європейського космічного агентства (ESA). Він важить трохи більше за дві тонни, розміри головного дзеркала – 1,2 метра. Його керовані механізми розраховані на 6 років безперервної роботи, результати якої вплинуть на всю сучасну астрофізику.

Прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес під час виступу у Верховній Раді заявив про підтримку "розширення політичної участі України" в НАТО та створення Ради Україна-НАТО.

Збитки підприємств під час масових заворушень у Франції перевищили 1 млрд. євро.

Влада Туреччини та Єгипту уклала угоду про нормалізацію відносин і перебуває на шляху до повного відновлення дипломатичних відносин.

Генерал Залужний англійською мовою привітав США з їхнім головним святом – Днем незалежності.

Парламентська асамблея ОБСЄ визнала "Групу Вагнера" терористичною організацією, а РФ – країною-спонсором тероризму.

Іранські військові кораблі захопили два танкери в міжнародних водах в Ормузькій протоці і обстріляли один з них. ВМС США втрутилися та відігнали іранців від танкерів. Постраждалих не було.

Володимир Зеленський відвідав Болгарію, Чехію, Словаччину та інші країни для переговорів щодо оборонної підтримки, євроатлантичної інтеграції та повоєнного відновлення України.

5 та 6 липня 2023 р. стали найспекотнішими днями в історії вимірювань температури на Землі.

Країни НАТО вирішили продовжити перебування Єнса Столтенберга на посаді генсека альянсу до жовтня 2024 року

До європейської ініціативи "Небесний щит" приєдналися Швейцарія та Австрія. Тепер у ній 19 країн. «Небесний щит» засновано у серпні 2022 року та спрямовано на посилення протиповітряної оборони в Європі.

П'ЯТНАДЦЯТЕ АВА

Початок на стор. 1
колінами Ізраїлю, було запроваджено обмеження на шлюби між представниками двох різних колін. Жінці, яка успадкувала частину спадку свого коліна від свого батька, було заборонено одружуватися з чоловіком з іншого коліна, щоб її діти не стали причиною передачі землі від одного коліна до іншого, успадкувавши її майно. Ця постанова була обов'язковою для покоління, яке завойовувало Святу Землю і розселялося в ній. Коли 15 Ава це обмеження було знято, ця подія стала приводом для свята та радості.

Коліну Біньяміна було дозволено возз'єднатися з громадою Ізраїлю.

Цього дня коліно Біньяміна, відлучене за їхню поведінку в інциденті з "наложницею в Гіві", було знову прийнято в громаду Ізраїлю (як сказано в книзі Суддів, 19-21). Це сталося за часів Отніеля бен Кеназа, який правив народом Ізраїлю в роки 2533-2573 від створення світу (1228-1188 р. до н.е.).

Осія відкрив дороги до Єрусалиму.

Після поділу Святої Землі на два царства після смерті царя Соломона в 2964 від створення світу (797 р. до н.е.), Єровоам бен Навіть, правитель бунтівного північного царства Ізраїлю, встановив на дорогах застави і заборонив своїм громадянам здійснювати тричі на рік паломництво до Святого Храму в Єрусалимі, столиці південного царства Юди.

Понад 200 років по тому Осія бен Іла, останній цар північного царства, нарешті видалив їх 15-го Ава в 3187 від створення світу (574 до н.е.).

Було поховано вбитих захисників Бейтара.

Фортеця Бейтар була останнім оплотом повстання Бар Кохби. Коли Бейтар упав 9-го Ава



в 3893 року від створення світу (133 р.), Бар Кохба і тисячі інших захисників фортеці померли.

Римляни з великою жорстокістю перебили тих, що залишилися живими, і навіть не дозволили євреям поховати трупи полеглих.

Коли тіла захисників Бейтара були нарешті віддані похованню 15-го Ава в 3908 році від створення світу (148 р.), на згадку про це до післятрапезної молитви було додано додаткове благословення ("Атов" Веаметів").

"День ламання сокир"

Коли в Єрусалимі стояв Святий Храм, щорічна заготівля дров для жертовника завершувалась до 15 Ава. Ця подія відзначалася бенкетом і тріумфуванням, під час якого заломлювали сокирища, що й дало назву цього дня.

П'ятнадцяте Ава — це початок важкого шляху до перетворення Ізраїлю в єдину сім'ю, без знедолених, без кордонів. Шлях, якому поки що не видно кінця...

Свято нашої родини

Свято 15 Ава (Ту-Беав). У календарях його не відзначають особливим кольором, вихідного на роботі також не дають.

Адже в давнину "... не було в Ізраїлі свята яскравішого за п'ятнадцяте Ава. Єврейські дівчата виходили в сади в білих сукнях — однакових, простих, щоб бідні не відрізнялися від багатих і нікому не було прикро. Вони ввели хороводи, і всякий, хто шукав собі наречену, йшов туди" (Мішна, трактат "Тааніт", 4:8).

Було це ще до створення єдиної єврейської держави, майже три тисячоліття тому. Кожне з колін Ізраїлю жило у своєму родовому наділлі. Здавалося, немає єдиного народу, а є союз дванадцяти племен. Щоб родові землі не "плинули" в чужі руки, дівчатам, які

володіли землею, дозволяли виходити заміж тільки за юнаків із того ж коліна. Так і жили євреї: разом, та порізно, кожен у своїй міні-вітчизні. Люди зустрічалися і згадували, що вони належать до народу Ізраїлю лише у дні великих щорічних свят біля Святилища. Старійшини укладали та оновлювали племінні союзи, але прості люди трималися свого коліна — кожен святкував зі своїми. Ні спільна віра, ні спільне минуле, ні договори між старійшинами не могли перетворити розрізнені племена на народ, а точніше — у нашому випадку — на одну сім'ю.

Свято, що відзначається п'ятнадцятого ава, не встановлено ні Торою, ні мудрецами. Воно народилося з нагальної потреби в єдності та з молодого духу народу як "ініціатива знизу" — юнаки та дівчата знайомилися, закохувалися, створювали сім'ї. Всупереч правилам, всупереч інтересам коліна та сім'ї. І мудреці пішли за спонтанним зближенням колін: 15 Ава було офіційно скасовано всі заборони на шлюби між представниками різних колін.

Усі історичні віхи, пов'язані з 15 Ава, — це події, які поєднують народ Ізраїлю. Скасування обмежень на "міжколінні" шлюби започаткувало тривалий процес інтеграції євреїв у єдиний народ. Бо найголовніше у національній єдності — це міжобщинні шлюби, діти яких належать як одному коліну.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ КОРИННИХ НАРОДІВ

У 1994 р. Генеральна Асамблея ООН ухвалила 9 серпня постійною датою святкування Міжнародного дня корінних народів. Напередодні цього дня Президент України Володимир Зеленський підписав Закон «Про корінні народи України» № 1616-ІХ, який Верховна Рада ухвалила 1 липня 2021 року.

Документ спрямований на максимальний захист культурних, інформаційних та інших прав корінних народів, надання їм механізмів та інструментів роботи з Українською державою. Закон визначає, що корінними народами України, що сформувалися на території Кримського півострова, є кримські татари, караїми, кримчаки.

«Корінний народ України — автохтонна етнічна спільнота, яка усвідомлює себе корінним народом України, становить етнічну меншість у складі її населення та не має власної державної освіти за межами України», — сказано у документі. Корінний народ — це не те саме, що національна меншина. В Україні проживає доволі багато національних меншин і лише



декілька корінних народів. Щоб бути корінним народом, етнічна спільнота мала сформуватися на території України, бути носієм самобутньої мови та культури, і не мати власної держави за межами України.

Поряд з українцями корінними народами в Україні є кримські татари, караїми та кримчаки. Їхньою історичною батьківщиною є Крим. Міжнародне право та українське законодавство захищає корінні народи. Йдеться насамперед про збереження та розвиток власних мови, культури й традицій. А також про захист від

утисків, примусової асиміляції чи геноциду.

Але на своїй історичній батьківщині, у восьмий рік поспіль окупованому Криму, представники корінних народів, насамперед кримські татари, мають справу з протилежною реальністю. Тож 9 серпня — це одна нагода нагадати, що «Росія перетворила Крим на одну велику в'язницю», як каже заступник голови Меджлісу кримсько-татарського народу Ахтем Чийгоз.

Асиміляція корінних народів — це давня тактика Російської імперії, яку продовжує сучасний російський режим як у самій РФ, так і на

окупованих територіях. Тих, хто протидіє асиміляції чи уникає співпраці з окупаційною владою, — переслідують.

За даними Кримської правозахисної групи, лише у жовтні 2020 року у сфабрикованій «справі Хізб ут-Тахрір», інша назва — «Справа кримських мусульман», фігурувало 70 кримських татар. Сама справа була розділена на 11 груп, адже судили незаконним судом кримських татар у різних містах: Сімферополі, Севастополі, Бахчисараї, Ялті, Красногвардійському, Білогірську, Алушті.

Захист прав корінних народів — це ознака сталої демократії та розвиненої державності. Україна, яка захищає права своїх корінних народів, принципово відрізняється від Росії, яка, маючи в своєму складі десятки корінних народів, спрямовує зусилля на їхню асиміляцію, знищуючи їхні ідентичності, мови та культури. Та навіть знищує фізично, використовуючи їхнє чоловіче населення як людський матеріал у власних військових авантюрах.



ПЕЙСАХ ГАБЕ — ПАТРИОТ БОЛГАРІЇ

У радянські часи небувалою популярністю користувалася така форма спілкування і співробітництва та дружби між народами, як поріднені міста або міста-побратими. У 1957 році була навіть створена Всесвітня федерація поріднених міст, яка у 1963 році ухвалила постанову про відзначення в останню неділю квітня Всесвітнього дня поріднених міст. Хто і за якими критеріями „парував“ міста, з'ясувати не вдалося. Але, приміром, як-от у нашому випадку, коли Кіровоград звели з болгарським містом Толбухіним, то „свати“ не помилилися: вибір був напрощуд в д а л и м і обгрунтованим.

По-перше, Кіровоградська область і Толбухінський округ вважалися житницями своїх країн, а по-друге, у нашому Вільшанському районі під час російсько-турецької війни у 1774 році поселилося близько 400 болгарських родин. Їхніх нащадків на території Кіровоградщини ще не так давно налічувалося понад півтори тисячі.

Зв'язки Кіровограда з Толбухіним у найрізноманітніших галузях були доволі інтенсивними і регулярними. Міста обмінювалися делегаціями, художніми колективами тощо. Уже в 1969 році був заснований клуб молодих механізаторів „Кіровоград – Толбухін“. У Кіровоградській картинній галереї експонувалася велика виставка творів живопису (понад 70 картин) провідних болгарських художників ХХ століття із зібрання Толбухінського художнього музею. Не менший інтерес у кіровоградців викликала й етнографічна виставка (болгарський національний одяг, предмети побуту) з Толбухінського історичного музею. Багато разів грали між собою у футбол кіровоградська „Зірка“ і толбухінська „Добруджа“.

Після 1991 року не пригадується ніяких контактів між містами-побратимами Толбухіним і Кіровоградом. Та й міста з назвою „Толбухін“ (на честь радянського маршала Федора Толбухіна), більше немає. Указом президента Болгарії йому у 1991 році

повернули одну з давніх назв – Добрич. У Болгарії, як і в Україні, після падіння комуністичного режиму почався інтенсивний перегляд національної історії, повернення із забуття діячів минулого.

Однією з таких знакових постатей для Болгарії міста Добрич зокрема є наш земляк Петро (Пейсах) Ізраїльович Габе (1857-1927). Його називають першим болгарським

фермером, видатним громадським діячем, патріотом і просвітителем. Це він створив перше і найбільше в країні у провінції Добруджа (неподалік від нашого порідненого міста) фермерське господарство американського зразка.

Завдяки болгарським джерелам стало можливим скласти коротку біографічну довідку земляка. Пейсах Габе народився 18 лютого 1857 року в Єлисаветграді в єврейській родині. До 3-го класу хлопець навчався у рідному місті, а потім родина переїхала в Одесу, де Петро й закінчив гімназію. Був він високоосвіченою людиною: захоплювався математикою, музикою і літературою; досконало володів

англійською, французькою, німецькою та кількома слов'янськими мовами. Юнак починає викладати математику і навчати дітей грі на скрипці в одній з єврейських землеробських колоній на Херсонщині. Та головною справою життя Пейсаха Габе стало сільське господарство, бажання полегшити за допомогою машин і досягнень аграрної науки селянську працю.

У фатальному для євреїв 1881 році Пейсах Габе одружується з Катериною Дуель – дочкою багатого купця, яка мріяла стати лікаркою. Тоді, після вбивства імператора Олександра II, Росію охопила перша у новітній історії хвиля антисемітизму, яка розпочалася 15-16 квітня єврейським погромом в Єлисаветграді. Про навчання в

університеті молодому подружжю годі було й мріяти. У деяких джерелах зазначається, що Пейсах Габе навіть був народовольцем. І тому, рятуючись від переслідувань, емігрував у 1884 році до Болгарії на вільні землі у провінції Південна Добруджа, куди урядом країни запрошувалися бажані займатися сільським господарством.

Досить швидко Пейсах, який став Петром, з дружиною, закупивши найновішу сільськогосподарську техніку, найсучасніше обладнання, швейцарських корів тощо, перетворили своє господарство у зразкове, отримуючи небачені в Болгарії врожаї. У вільний від роботи час Петро читає вголос твори улюбленого Чехова, а Катерина грає на гітарі, виконуючи ностальгійні романси.

У 1894 році Петро Ізраїльович дебютує у болгарській пресі як журналіст низкою статей з аграрних проблем, які привернули увагу широкої громадськості, допомагає підготувати економічну програму для уряду Константина Стоїлова і навіть обирається

депутатом до болгарського парламенту. Однак затвердження Габе не був, оскільки на той час ще не мав болгарського громадянства. Петро Ізраїльович багато пише про майбутню модернізацію Болгарії, зокрема доводить необхідність будівництва залізниці Добрич-Софія-Варна для ефективного експорту зернових культур. З 1910 по 1913 рік Габе жив у місті Добрич.

Після того, як Румунія у 1913 році загарбала Південну Добруджу, яку Петро Ізраїльович називав „болгарською Каліфорнією“, сім'я переїздить у Софію. Після публікації книги „Румунія в Добруджі“ румунська влада конфіскує господарство Габе, а його самого суд заочно засуджує до страти.

Та Петро Ізраїльович не вгамовується. Він пише історико-публіцистичні книги і статті, в яких доводить необгрунтованість румунських зазіхань на болгарські землі, нещадно критикує окупантів. Його твори

перекладаються на французьку мову. На початку 1927 року Габе, який перебував у вкрай важкому матеріальному становищі, отримав пропозицію: він припиняє писати антирумунські статті, натомість румунська влада повертає йому всі маєтності, відновлює його права на землю і навіть компенсує всі грошові втрати. Габе відповів як справжній патріот Болгарії: „Коли повернете болгарам Добруджу, тоді повернусь і я!“. Через три місяці 28 березня 1927 року уродженець Єлисаветграда, який став „великим добруджанцем“, помер.

До 150-річчя Петра Ізраїльовича, яке відзначалося у 2007 році, у місті Добрич було влаштовано велику виставку, присвячену його пам'яті. Вдячні добруджанці спорудили у селі Дубовик пам'ятник Габе у вигляді барельєфа. Прикметно й те, що символом 15-го Міжнародного фестивалю театрального мистецтва „Варненське літо“, що проходив у 2007 році, болгарки обрали локомотив „Лінкольн“ 1902 року випуску, який належав Петру Габе. Локомотивами – чудо техніки початку ХХ століття – називали у ті часи пересувний паровий двигун для сільськогосподарських потреб, який виробляв електроенергію у польових умовах.

А ще уродженець Єлисаветграда – батько знаменитої болгарської поетеси, есеїстки і перекладачки, класика болгарської літератури ХХ століття Дори Габе (1886-1983). Ця тема заслуговує окремої розмови. Не випадково, роль і значення творчості Дори Габе для болгарської культури порівнюють з тим, що зробила для російської літератури Анна Ахматова.

На згадку про колишнє побратимство в Кропивницькому не залишилось майже нічого. Натомість Болгарська громада нещодавно звернулася до міської ради з пропозицією увічнити пам'ять про видатного земляка, що став справжнім героєм Болгарії, встановивши пам'ятник або меморіальну дошку.

За матеріалами краєзнавця та історика Володимира Боська.

Ірина Мармер



Петро Габе

Локомотив Габе



Барельєф Габе

“ Ч О Л О В І Ч И Й К Л У Б ” У Д І Ї

Чи часто ви ставите собі питання: як живеться чоловікам у цей непростий час?

Багато хто дасть відповідь: ні! А даремно.

Чи значна кількість чоловіків залишилася без роботи, деякі — без сім'ї? Як у ці тривожні дні прогудувати дітей, як купити їм новий одяг?

Школи в основному функціонують в онлайн-режимі, а багато дитсадків не працюють. Значить, дружини перебувають удома. І це ще не все. У багатьох родини виїхали до інших безпечних місць.

Що ж робити чоловікові, коли він залишається наодинці із собою, зі своїми думками, зі своїми щоденними турботами, зі своєю постійною тугою за рідними та близькими людьми, та ще й без грошей?

І, як завжди, волонтери Благодійної Фундації “Хесед Шаарей Ціон” знайшли чудовий вихід із становища. Було вирішено заснувати “Чоловічий клуб”, англійською - “Men's Club”.

Цей клуб був створений на базі центру «Ор Шалом» – центру психологічної підтримки клієнтів – для того, щоб чоловіки збиралися разом, ділилися наболілими проблемами та підтримували один одного.

“Чоловічий клуб” — це місце, де можна не соромитися поділитися своїми думками, турботами.

І причини зібратися разом, відвести, як то кажуть, душу — у них у більшості випадків однакові. Вони шукають допомоги та одночасно надають її один одному. Це їх і поєднує. Адже для них важливо не тільки почути дружню пораду, а й у свою чергу самому запропонувати

друзям раціональний вихід із скрутного становища.

“Чоловічий клуб” існує лише три місяці. Це зовсім небагато, але за цей короткий час уже багато хто відчув себе потрібним членом команди.

О ч о л и в “Чоловічий клуб” наш волонтер Андрій Кемель, професійний психолог, остеопат. Андрій—людина, яка чудово розуміє проблеми нашого непростого часу.

Кожен із учасників клубу має можливість поділитися потаємним із друзями—і бути почутим, разом випити чашечку ароматної кави та в задушевній бесіді повірити у свої сили. Теми –

найрізноманітніші, але дієві, практичні, корисні. У результаті —хтось знайшов роботу, хтось налагодив стосунки із дружиною та дітьми.

Члени клубу здійснюють спільні прогулянки у парку. Зрештою, шашлик у колі друзів теж ніхто не скасовував.

Крім того, були зустрічі з успішними людьми, на яких вони розповіли про те, як досягли успіху в житті і що допомогло їм не зламатися.

У цьому клубі чоловікам надається психологічна підтримка. Тут можна говорити багато про що, але найголовніше, що на зустрічах кожного почують.

Мета одна – не здаватися! Коли односторонньо разом — їм легше долати самотність. І з'являється тверда впевненість, що все буде гаразд. Приходьте, вам сподобається. “Чоловічий клуб” чекає. Це місце, де можна сподіватися, що тобі допоможуть.

Діна Попель





УВАГА! Діє «Гаряча лінія» ТЕЛЕФОНИ «ГАРЯЧОЇ ЛІНІЇ»

Шановні клієнти Благодійної Фундації «Хесед Шаарей Ціон»!

У такий непростий час ми розширили роботу «Гарячої лінії» (Call Center), яка працює з 3 квітня 2020 р. Вона створена для тих, хто самотній.

Якщо ви зіткнулися з проблемами, які виникли під час карантину, і поряд немає нікого, хто міг би вам допомогти, звертайтеся до співробітників та волонтерів Хеседи, які обслуговують «Гарячу лінію».

Вони намагатимуться надати вам допомогу.

Ви можете звертатися з будь-яких гострих питань за номерами телефонів, які наведені поруч, з 10.00 до 15.00 у робочі дні:

З мобільного:

0948634720
0948634710
0948634740
0948634770
0948634780
0948634810
0948634760
0948634790

З міського:

7934720
7934710
7934740
7934770
7934780
7934810
7934760
7934790

Не винятком є телефонний зв'язок з вашим куратором, але просимо поставитися з розумінням до звантаженості співробітників БФ «Хесед Шаарей Ціон».

Ми завжди раді допомогти вам!
Бережіть себе!
Будьте здорові!
З повагою,

Діана Боровик

Н О В И Н И З І З Р А І Л Ю

Державний контролер Ізраїлю Матаніягу Енгельман заявив, що єврейська держава починає перевіряти свою готовність до епохи штучного інтелекту.

Прем'єр-міністр Ізраїлю Біньямін Нетаньяху подякував «Моссаду» за чергове запобігання спробі нападу іранських агентів на ізраїльські об'єкти на Кіпрі.

Армія оборони Ізраїлю провела масштабну антитерористичну операцію у місті Дженін на Західному березі річки Йордан. Її мета — зробити так, «щоб Дженін перестав бути притулком для терористів».

Ізраїльські військові атакували об'єднаний штаб терористичних угруповань. Ліквідовано лабораторію з виробництва вибухових пристроїв, виявлено та конфісковано імпровізовану установку для запуску ракет. Жертв серед цивільного населення немає.

Через високу ймовірність ракетного обстрілу Ізраїль підвищив боєздатність на кордоні з сектором Газа. На дорогах та перехрестях в Юдеї та Самарії встановлено додаткові блокпости, посилено патрулювання.

У Хайфському порту пришвартовувався один з найбільших вітрильників у світі — біла п'ятимачтова круїзна шхуна, оснащена не тільки вітрилами з комп'ютерним керуванням, а й дизель-електрогідним двигуном.

У відповідь на ракетний обстріл Сдерота Армія оборони Ізраїлю атакувала в секторі

Гази підземні об'єкти терористичної організації ХАМАС — завод з виробництва зброї та завод з виробництва ракетного палива.

В Ізраїлі закінчилися чергові випробування системи ПРО «Праца Давида». На цей раз цілями були не балістичні об'єкти, а дрони. Система успішно перехопила всі заходи небезпеки.

Демонстранти, які протестують проти юридичної реформи, блокували низку вулиць та доріг і перешкоджали роботі Кнесету та міжнародного аеропорту Бен-Гуріон.

Боротьба довкола юридичної реформи триває. Біля Кнесета зібралися десятки тисяч її супротивників і встановили там намети, збираючись залишатися певний час; інші провели масову молитву біля Стіни Плачу.

Понад тисячу військовослужбовців запасу ВПС ЦАХАЛу, серед яких 513 — пілоти, відмовилися від проходження резервістських зборів у разі затвердження в Кнесеті закону про обмеження принципу крайньої неприйнятності.

Ізраїль відвідав спеціальний представник президента США Амос Хохштейн. Він зустрівся з прем'єр-міністром Ізраїлю Біньяміном Нетаньяху та головою Ради з національної безпеки Цахі Анегбі.

Ізраїльські підліткові збірні здобули на олімпіаді з математики та фізики, що проходить у Японії, 11 медалей: одну золоту, 8 срібних та дві бронзові.

ПОРАДИ ГОСПОДАРЦІ

БУРЯК

Стигли буряки містять вітаміни А, В1, В2, Е, С, антиоксиданти, мінерали та інші речовини, що покращують стан здоров'я, особливо нервової системи та головного мозку.

Буряк розріджує жовч, стимулює її утворення та відтік, допомагає захистити та очистити печінку.

Буряк виробляє колаген — головну амінокислоту для підтримки пружності та еластичності шкіри, що допомагає зберігати молодість, підтримує еластичність тканин, уповільнює появу зморшок та процеси старіння, а також захищає суглоби.

Буряк багатий рослинною клітковиною, харчові волокна які знижують рівень холестерину в крові. Він зміцнює структуру капілярів, розширює судини, знижує ризик розвитку стенокардії, гіпертонії та атеросклерозу, а отже — ризик розвитку інфаркту та інсульту.

Буряк попереджає онкологічні захворювання, запобігаючи переродженню здорових клітин на злоякісні. Свіжий сік буряка сповільнює зростання вже наявних пухлин.

Буряк активно виводить зайву рідину з організму та бореться з набряками.

Каротин, що міститься в буряках, допомагає зберегти гостроту зору, попереджаючи вікові зміни очей — глаукому та катаракту.

Буряк сприяє підвищенню рівня гемоглобіну та поліпшенню процесів кровотворення.

З буряка можна готувати різні салати — вінегрет, салат з морквою, яблуком і

майонезом, салат з тунцем, овочеве рагу, борщ, холодний буряк, котлети.

Добре також їсти тушкований буряк, додавати його в каші, поєднувати з сиром (також із плавленим) і оселедцем, робити на його основі паштет з бринзою, часником, горіхами, сухофруктами, селєдковий салат «Шуба», гостру закуску з хрінном, бурякову ікру з помідорами, цибулею та часником, омлет з майонезом, запіканку з відвареною яловичиною, куркою або печінкою.

Регулярне вживання буряків — потужний інструмент у боротьбі із запорами та зайвою вагою.

Відварений буряк можна маринувати і заготовлювати про запас.

Обмежити вживання буряків слід при цукровому діабеті, сечокам'яній хворобі, схильності до печії, здуттях живота та діареї. Його не слід їсти гіпотонікам, тому що він сприяє зниженню артеріального тиску.

Невелику кількість буряків можна зберігати у холодильнику. Для недовгого зберігання потрібно очистити їх від бруду, просушити та укласти в перфоровані поліетиленові пакети. Інший варіант — промити, опустити ненадовго в сольовий розчин, просушити і покласти у вакуумний пакет або контейнер (при цьому способі буряки зберігаються не менше місяця).

Для більш тривалого зберігання (до трьох місяців) потрібно кожен коренеплід обгорнути фольгою, щоб вони не торкалися один одного і не втрачали вологу. Помиті, очищені і натерті на терці або нарізані на кубики буряки можна довго зберігати в морозильній камері, розклавши їх невеликими порціями в целофанові пакети.

Ще одна учасниця!



Зустрічі на проєкті «Кешер дорот» завжди цікаві. Їхні учасники — це клієнти «Денного центру» та сім'ї з дітьми «Дитячої програми». У літній період ми завжди збираємось у кафе на Ланжероні. Цього разу наша учасниця та волонтерка Аліна Коган провела майстер-клас зі створення мандал. Мандала — це симетричний малюнок у колі, символізуючий Всесвіт. Кругла форма — це погляди людини на життя, її думки і почуття в даний момент. Ці почуття можна відобразити за допомогою плетіння нитками та бамбуковими паличками. Для проведення майстер-класу ми добре підготувалися: придбали нитки муліне 35 різних кольорів. Створення мандали

допомагає людині знайти себе, вирішити внутрішні конфлікти.

Після створення мандали потрібно дистанціюватись від неї і подивитись збоку. Для кожної мандали можна вигадати специфічний сенс. Наприклад, «взаємовідносини в сім'ї», «любов» і т. д. Для того, щоб зайнятися мандало-терапією, не потрібно нічого особливого. Головна умова — робити все з натхненням: хай рука виводитиме фігури, а очі обирають потрібний колір. Мандали можуть бути мальовані, плетені, створені з тканин тощо. Мандалу краще використовувати, коли людині потрібно допомогти в чомусь.

Пройшов тиждень після майстер-класу і відбулася значна подія в житті Аліни та діяльності нашого проєкту!!! 17 липня Аліна стала мамою прекрасної дівчинки Єви! Незважаючи на складні умови сьогодення, ось такі дивовижні мами стали волонтерами нашого проєкту, щоби об'єднати досвід різних поколінь і подарувати його своїм дітям!!!

Від щирого серця вітаємо Аліну з цією чудовою подією, а її сім'ї бажаємо щастя і благополуччя, миру, добра і світла!!! А у нашому проєкті тепер побільшало на одну учасницю. УРА!

Світлана Новаковська



Марк Штейнберг

“ЄВРЕЙСЬКИЙ ЦИТ СРСР”

Продовження. Початок у №177

ЛІТАКОБУДУВАННЯ

Скорочено

МАРК ВАЙНБЕРГ

В історії російського вертольотобудування є ще один видатний конструктор-єврей: Марк Володимирович Вайнберг. Він народився у серпні 1937 року. На московському вертолітному заводі почав працювати у 1961 році, коли йому виповнилося 24 роки. Приймав безпосередню участь у створенні багатьох вертольотів, у тому числі: МІ-2, МІ-12, МІ-14 і МІ-24. Останні дві машини — бойові гелікоптери.

Після смерті Михайла Міля, Вайнберг залишається на заводі, працює конструктором. У 1991 році стає Генеральним конструктором, у квітні наступного року колектив підприємства обирає його керівником фірми «МВЗ ім. Міля». За час його роботи на цій посаді та під його безпосереднім керівництвом був створений ударний гвинтокрил МІ-28. Він отримав за кордоном назву «Нічний мисливець», який за своїми технічними характеристиками і в наші дні не має аналогів.

На час створення цього вертольота у Марка Вайнберга було понад 40 наукових праць та винаходів. Але у березні 1997 року в віці 60 років він помер. На жаль, всі мої спроби знайти про цю видатну людину ще щось важливе не увінчалися успіхом.

ДАВІД ХОРОЛ

Хорол Давид Мойсейович народився взимку 1920 року у Києві. Після закінчення школи в 1937 став студентом механіко-математичного факультету Київського державного університету. У 1944 закінчив Військову академію ім. Жуковського і був направлений у розпорядження Наркомату озброєнь СРСР (підприємство ЦКЛ “Геофізика”). Роботу починав на посаді інженера-конструктора, потім послідовно обіймав різні посади, аж до головного конструктора та зам. генерального директора з науки. У 1965 отримав звання професора.

Під його керівництвом був розроблений цілий ряд приладів і систем авіаційної і ракетної техніки, прийняті на озброєння в Радянській Армії. Перелічу основні: У 1962 ракета Р-13 була прийнята на озброєння винищувачів МІГ-21. Виконано розробку ГСН (головка самонаведення) для ракети К80 типу “повітря- повітря”, ця ракета увійшла до складу комплексу літака Ту- 128С. З 1960 року Хорол працював над створенням ДСП по фотоконтрастним цілям для зенітної ракети 9М31, що входить до складу зенітного ракетного комплексу “Стріла-1”.

За роботи по створенню зразків нової техніки у 1950 і 1970 роках Давид Хорол був удостоєний Державних премій СРСР, а в 1976 за створення авіаційного комплексу із застосуванням лазерних систем — Ленінської премії. За заслуги в створенні нової авіаційної техніки в 1981 р. йому було надано звання Героя Соціалістичної Праці. Нагороджений багатьма орденами. Помер в 1990 р.

ЄВГЕН ФЕЛЬСНЕР

Фельснер Євген Сергійович (Юхим Соломонович) народився восени 1905 року. Жодних подробиць його навчання, роботи на різних підприємствах розшукати не вдалося — засекречений до краю. Відомо лише, що він працював провідним конструктором в ОКБ Туполева, а в 60-70 роках був заступником Головного конструктора ОКБ Сухого. Відомий також один епізод із роботи Євгена Сергійовича у цьому бюро. Було отримано замовлення на розробку фронтового бомбардувальника. Співробітники ОКБ згадують:

«...Незабаром стало очевидним, що, якщо виконати всі пункти урядового завдання і вимоги військових, то літак ніколи не злетить. І так вже його вага підірвалася до чотирьох десятків тонн. Тоді Євген Сергійович твердо сказав: “Досить, це межа, я більше нікому не дам ні кілограма”. Торг йшов баш на баш”: думай над полегшенням літака, і тоді можеш ставити своє обладнання. Новий бомбардувальник спроектували та збудували за 26 місяців. 17 січня 1970 року його підняв у повітря льотчик-випробувач Володимир Іллюшин. А за два роки його запустили в серію як Су-24». Ось за цей літак Євгену Сергійовичу Фельснеру було надано звання Героя Соціалістичної праці. А ось за що став він лауреатом Ленінської і Державної премій — невідомо! *

ІСААК ІОСИЛОВИЧ

Іосилевич Ісаак Борисович не відноситься до рядових авіаконструкторів, хоча б тому, що у 1972 році йому було присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці, яке євреям давали за видатні заслуги. Він народився у 1909 році в Москві. Закінчив вечірнє відділення авіаінституту і став інженером на авіабудівному заводі. У 1940 році був призначений головним інженером, а потім — директором заводу, на цьому посту служив всю війну.

Після війни переходить до ОКБ Туполева. У 1961 році був призначений заступником Генерального конструктора та у цій посаді працював до кінця життя. За цей час при активній участі Ісаака Іосилевича створені стратегічні бомбардувальники Ту-22 і Ту-95, а також усі їх модифікації. Він також — активний учасник конструювання пасажирських літаків Ту-134, Ту-144, Ту-154, за що і став лауреатом Державної премії. Помер у 1972 році.

У розшуках я зіткнувся з цікавою ситуацією: авіаконструкторів-євреїв в Радянському Союзі було більше двох десятків. Тому я вирішив, що розповім про найвідоміших.

БОРІН, ВІГДОРЧИК ТА ІНШІ

Отже: **Борін Олександр Аркадійович**. Народився у 1913 р. в Києві. З початку 30-х працював у галузі вітчизняного авіабудування. У 1941 р. військовим трибуналом військ НКВС Саратовської області засуджений до 10 років ВТТ з поразкою у правах на 5 років. Термін відбував у таборах під Саратовом, близько Аткарська і в «шарашках» Москви і Таганрога, займався питаннями проектування літаків. У конструктора Бартіні керував відділом аеродинаміки. 1.08.1951р. звільнений і спрямований на поселення в Джезказган. У 1956 р. реабілітований. Після реабілітації з 1957 року у київському КБ Антонова — керівник відділу аеродинаміки. З 1963 року в Москві в ЦАГІ — ведучий конструктор з особливо складних питань літакобудування. Помер в Москві в 1987 році.

Вігдорчик Семен Абрамович народився в 1908 році, закінчив Московський авіаінститут. У 1938 р. — заступник головного інженера тресту “Установка”. Заарештований 30 червня 1938 р. за звинуваченням у шкідництві. Військовою колегією Верховного суду СРСР засуджений до 20 років позбавлення волі з поразкою в правах на 5 років. Працював в “шарашке” Туполева начальником технологічної бригади. Постановою Президії Верховної Ради СРСР від 19 липня 1941 р. достроково звільнений від подальшого відбуття

покарання зі зняттям судимості. Після звільнення до 1980 року був головним технологом ОКБ О.Туполева. Професор, лауреат Сталінської (1949) і Державної (1967) премій. Помер у Москві в 1980 році.

Ізаксон Олександр Михайлович (Ізраїль Мовшевич) народився влітку 1899 року в м. Могилів. Один з основоположників радянського вертольотобудування У 1926 році закінчив МВТУ. У 30-і роки брав участь у створенні першого експериментального вертольота ЦАГІ-1. Потім до 1937 року очолював відділ спеціальних конструкцій ЦАГІ, де було створено більшість довоєнних конструкцій вертольотів. Був арештований і до 1942 року працював в авіаконструкторській “шарашці”. Після звільнення — перший заступник Генерального конструктора Петлякова. У повоєнний час керував відділом аеродинаміки в ОКБ Міля. Помер в 1981 році.

Іцкович Зельман Ісаакович народився у містечку Лубни навесні 1902 року. Закінчивши Харківський Політех 1930 році, став інженером на авіазаводі. Самостійно зайнявся проектуванням літаків. Сконструював пасажирський КАІ-1, навчальний тренувальний винищувач-бомбардувальник. У війну був заступником головного конструктора В.Болховітінова, брав участь у створенні першого радянського реактивного винищувача.

У книзі відомого льотчика-випробувача Стефановського: «Триста невідомих» говориться: «...Нащадки повинні знати і о сміливих експериментаторах нашого літакобудування. Я літав на їх вельми оригінальних машинах, найкращі з них робив Іцкович. Він побудував низку планерів і пасажирський літак ДКЛ з двома моторами МГ-31...». І до кінця життя, а помер Зельман Ісаакович в 1965 році, він працював над конструюванням літаків.

Майкапар Георгій Ілліч (Герш Іцкович) народився у 1914 році у Києві. Закінчив центральний інститут ГВФ, працював у ЦАГІ, займався проектуванням апаратури та конструюванням фюзеляжів надзвукових літаків, в першу чергу — бойових. Заслужений діяч науки та техніки. Лауреат Сталінської премії 1949 р. і Державної премії 1978 р.

Німан Йосип Григорович народився 1903 року в м. Білосток. 1929 року закінчив Харківський технологічний інститут та з 1936 року головний конструктор авіазаводу. Створив перший у Європі пасажирський швидкісний літак, легкий розвідник і бомбардувальник Р-10. У 1938 році був заарештований і направлений у «шарашку» конструктора Мясіщева. Через рік переведений у «шарашку» А.Туполева, очолював конструкторську бригаду, яка працювала над бомбардувальником Ту-2.

У липні 1941 року звільнений із ув'язнення та призначений головним конструктором авіазаводу. Наприкінці війни спрямований в Харківський авіаінститут, де очолював кафедру конструювання літаків. Але роки ув'язнення зламали здоров'я цієї талановитої людини. Він помер 1952 року в віці 49 років.

Мітін Юхим Соломонович народився у 1922 році. В ОКБ «Електроавтоматика» пройшов шлях від інженера до Головного конструктора. Є основним творцем аналогових навігаційних приладів найбільш сучасних і бойових літаків, що знаходяться на озброєнні армії. Юхим Мітін — академік АН СРСР, лауреат Ленінської і двічі - державних премій Радянського Союзу.

Срібний Яків Мойсейович народився в Москві в 1913 році, закінчив МАІ. З 1943 р. професор, доктор технічних наук. Один з найбільших в СРСР фахівців теорії аеродинаміки. Його відкриття сприяли розумінню багатьох аеродинамічних явищ і вплинули на створення самих передових військових літаків і вертольотів останніх поколінь. Лауреат Сталінської (1947) та Ленінської (1961) премій. Помер у Москві в 1989 році.

Тайц Макс Аркадійович (Мойсей Іцкович) народився в Києві у 1904 році, закінчив МВТУ у 1929 році. Доктор технічних наук, найбільший в СРСР спеціаліст в області стійкості літальних апаратів, один з основоположників теорії льотних досліджень і випробувань. Лауреат Сталінської премії 1949 р. Помер в 1980 році.

Знаменитий льотчик Громов в своїх спогадах писав: «... А зараз я хотів би розповісти про чудову людину, яка приймала ефективну участь у випробуваннях літака АНТ-25. Його ім'я — Макс Аркадійович Тайц — чудовий вчений з величезним даруванням. Макс Аркадійович Тайц — надзвичайно рухливий, чорний, як смоль, веселий і дотепний. Вранці, роблячи зарядку, наспівував пісеньку, з якої запам'яталися слова: «Дай нам бог мати, що бог має!»

— І він, Макс Аркадійович, справді мав те, що авіатору мати треба: глибокі знання теоретика і допитливий розум. Ще в молоді роки він став відомим у країні вченим. аеродинаміком.

Тайц зробив неocenний внесок не тільки в нашу спільну підготовку до рекордного польоту на АНТ-25 і до польоту через Північний полюс, але і в випробуваннях літаків та у діяльності ЦАГІ».

Черняков Наум Семенович. У 1961 - 65 рр. — замісник генерального конструктора в конструкторському бюро П. Сухого. У 1962 Чернякову була присвоєна вчена ступінь доктора технічних наук, а в 1966 — звання професора. У конструкторському бюро Сухого Черняков очолював проектування і розробку надзвукового стратегічного бомбардувальника-ракетоносця та ін. типів літаків, а також створення перших радянських ракет класу «повітря-земля», дистанційно керованих літальних апаратів.

Ейдіс Аркадій Іонович (Арон) народився в місті Могилів у 1913 році. Закінчив у 1937 році Центральний заочний авіаінститут. Працював інженером - авіабудівником, конструктором, в 1966 р. — заступником Генерального конструктора. Розробляв прилади бортового обладнання літаків, за що у 1967 році став лауреатом Ленінської премії.

Леонід Львович Кербер народився у 1903 році. Авіаконструктор, великий спеціаліст в області авіаційного обладнання. Доктор технічних наук, заступник Генерального конструктора КБ Туполева. У післявоєнний період зробив величезний внесок в освоєння систем літаків та у створення комплексів обладнання для всіх туполівських військових, пасажирських та цивільних літаків — до Ту-144. Був автором багатьох науково-технічних та науково-мемуарних книг (“Ту - людина і літак”, “Туполівська куля” і т.д.).

Л. Л. Кербера було нагороджено двома орденами Леніна, орденом Великої Вітчизняної війни I ступеня, Червоної Зірки, медалями. Лауреат Ленінської та Державної премій. Помер в 1993 році.

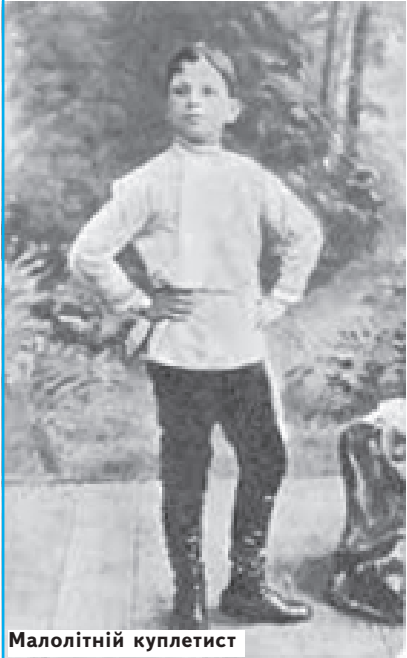
Далі буде



ТРИ ЧВЕРТІ ВІКУ НА ЕСТРАДІ

У всьому світі небагато знайдеться артистів, чия творча кар'єра тривала б 75 років. Один із таких «раритетів» – наш земляк, майстер естради Володимир Кораллі.

Він дебютував (разом із братом Емілем, який у майбутньому очолив Ленінградський джаз-оркестр) у 1915-му році, будучи дев'ятирічним, у дитячій опері одеського театру «Водевіль». Власнику цього театру справжнє прізвище братів – Кемпер – видалося нецензурним, і він особисто присвоїв їм звучний псевдонім – прізвище популярної на той час балерини та кіноактриси. Так Вова Кемпер став «малолітнім куплетистом» Володею Кораллі. У цій якості і під цим прізвищем він набув популярності в рідному місті, виступав на



Малолітній куплетист

найкращих естрадних майданчиках разом із тодішніми «зірками». Куплети та монологи для успішного вундеркінда склали провідні одеські автори Н.Южний, Р.Чинаров, М.Ямпольський (автор відомого «Одеського весілля»). Але основним автором був майже такий самий юний друг, 14-річний Макс Поляновський, який згодом став відомим московським журналістом і навіть лауреатом Сталінської премії за книгу «Вулиця молодшого сина», написану разом зі Львом Кассілем.

У середині 1920-х Кораллі був уже досить відомим артистом, його рекламували як «найкращого сатирика-гумориста України». У нього склався дует з модною тоді виконавицею «інтимних пісеньок» Ядвігою Махіною, справа йшла до одруження, але все змінила зустріч у поїзді «Москва – Нижній Новгород»...

Важко сказати, що змусило красеня-артиста, що вже пізнав солодкий смак успіху, спалахнути пристрастю до сусідки по купе. Коли він дізнався, що вона заручена, і навіть незабаром намічено весілля, то раптово випалив:

— Я із задоволенням приїду на ваше весілля, але тільки як наречений!

Найдивовижніше, що Клавдія Шульженко (а це була саме вона) прийняла ці слова всерйоз. І коли через деякий час вони опинилися в одному ресторані на зустрічі нового, 1930-го року, обручки на руці дівчини вже не було.

— Мій наречений помер, — сказала вона у відповідь на запитання Володимира, і додала, зітхнувши, — для мене.

Будучи пов'язаними гастрольними планами, вони незабаром розлучилися, і полетіли листи – в обидва кінці одного великого почуття. Але на шляху до з'єднання не тільки серцець виявилася несподівана перешкода. Мама Володимира категорично заявила: «Тільки через мій труп!». Справа в тому, що перед тим Еміль одружився з артисткою Марією Іванівною Дарською, і мадам Кемпер голосила:

— Що ж виходить! З одного боку буде Іванівна, з іншого боку – Іванівна, а я посередині?! Що скажуть предки?!

Але все-таки кохання перемогло. Кораллі приїхав до Харкова, і в «Книзі записів актів громадянського стану» була зафіксована поява нової родини, причому дружина була записана як «Клавдія Іванівна Шульженко-Кемпер»...

Влітку 1930-го новоспечене подружжя вирішило спробувати щастя в Ленінграді. Їх запросили до мюзик-холу. На той момент за популярністю Кораллі обганяв свою дружину, хоча, на його честь, намагався робити все, що від нього залежить, щоб і Шульженко мала успіх. Проте Клавдію тоді поглинули інші турботи. Під час вистави мюзик-холу «Умовно вбитий», вона, лежачи під візком, відчула себе погано. Першим, кому вона повідомила про передбачувану вагітність,

виявився сусід по епізоду Леонід Утьосов.

«Негайно відповзай за лаштунки, — розпорядився досвідчений батько 15-річної доньки, — на одну умовно вбиту буде менше, на двох безумовно живих більше».

1931 року у своєму рідному Харкові Шульженко народила сина. Ігор Володимирович Кемпер не успадкував від батьків артистичних талантів, проте став відмінним «технарем», головним інженером «Мосгазу». Але, поки він лежав у пелюшках, дбайливий батько робив усе, щоб

дружина та син ні в чому не відчували нестачі. Аж до того, що нерідко сам ставав до кухонної плити, благо, успадкував від матері не лише організаторський талант, а й кулінарні здібності. Тим часом Клавдія поступово набувала популярності. Пісні «Руки», «Записка», «Челіта» та інші публіка приймає «на ура». Апофеозом став Перший Всесоюзний конкурс артистів естради, де Шульженко стала лауреатом. Але 22 червня 1941 року все відійшло на далекий план. Оркестр під

керуванням Шульженко та Кораллі в цей час гастролював у Єревані. Дізнавшись про початок війни, артисти того ж дня відправили телеграму начальнику Ленінградського Будинку Червоної Армії: «Вважаємо себе мобілізованими. Нічим поїздом виїжджаємо Ленінград. За дорученням джаз-ансамблю художній керівник Кораллі».

Дорогою забрали з Харкова сина. Після прибуття до Ленінграду колективу видали військову форму і тепер він називався Ленінградський фронтовий джаз-ансамбль.

Про цю сторінку творчої біографії артистів розповідають безліч статей та книг. Війна перетворила Шульженко із популярної виконавиці на всенародну улюбленицю. Пісні, виконані нею,

особливо «Давай закурим» та «Синий платочек», миттєво розлетілися країною, щодня надходили десятки заявок на концерти за участю Шульженко. Оркестр постійно виступав на передовій, тим паче, що у блоkadному Ленінграді лінія фронту пролягала буквально біля межі міста. Вже на початок зими ансамбль дав понад 250 концертів. Така популярність була для артистів не лише приємною, а й – у прямому значенні слова – життєво важливою. Аж після кожного з виступів на них чекав накритий стіл: вдячні воїни не скупилися на частування.

— Якщо говорити чесно, — через сорок років зізнавався Володимир Пилипович автору цих рядків, — у блокаду ми жили не так вже й погано. Їжі вистачало і нам із Клавою, і сину, і її батьку, які залишилися з нами в місті.

У серпні 1942-го ансамбль отримав розпорядження виїхати до Москви. Артистам потрібно було підготувати нову програму «Міста-герої». Кораллі вів концерт в образі матроса Чорноморського флоту – мінера Васи Охріменко. Зрозуміло, що з особливим

задоволенням він виступав в епізоді, присвяченому його рідному місту. Під час одного з концертів, 10 квітня 1944 р., артисти дізналися про звільнення Одеси. Чи треба говорити, з яким піднесенням виступав того вечора вроджений одесит Володимир Кораллі?! Незабаром на нього чекала ще одна

приємна новина – нагородження медаллю «За оборону Ленінграда». Цією нагородою була відзначена вся родина – навіть юний Гоша, який багато разів чергував на даху та гасив «запальнички».

9 травня 1945 року підвело межу під героїчним періодом життя артистів. Постало питання: що робити далі? Знаменитий драматург Олександр Корнійчук, який тоді обіймав посаду голови Верховної Ради УРСР, запропонував артистам перебраться до Києва і створити там український джаз. Однак союзному Комітету у справах

мистецтв ця ідея не сподобалася. Як потім не без гумору пояснив І.В.Кемпер: «Офіційна Москва не могла допустити, щоб така відома артистка залишилася на периферії, до якої тоді відносили Київ, а до столиці приїздила лише з концертами». Тож незабаром артисти опинилися у Москві.

І тут їхній шлюб дав тріщину. Кораллі захопився співачкою Ніною Пантелеєвою, яка була на 18 років молодшою, створив для неї концертну бригаду, в якій виступав як конферансьє. Відносини з Шульженко ставали все більш напруженими. Скінчилося все розлученням 1956-го. Більше обидва вони у офіційні шлюби не вступали.

Кораллі їздив країною з фейлетонами та куплетами, але все більше у збірних концертах. Якщо його колишня дружина поступово перетворювалася на «легенду радянської естради», отримала найвище в країні звання «народна артистка СРСР», то про нього згадували хіба що історики естради. До чергового свого ювілею він отримав малопrestижне почесне звання «Заслужений працівник культури РРФСР», але був радий і цьому; вибирати, як то кажуть, не доводилося.

1984-го року Шульженко померла. Кораллі сприйняв це як попередження Долі. І тоді він засів за книгу спогадів. Його

«естрадний стаж» на той час становив понад 70 років, тому було про що розповісти. Але спочатку народилася концертна програма «Життя, віддане естраді», в якій артист зібрав воедино всі найпримітніші твори зі свого репертуару. 1985-го він приїхав із

цією програмою до рідного міста. Треба було бачити, що діялося в Одеському Палаці моряків! Здавалося, що в залі зібралися усі уламки «старої» Одеси. На концерт йшли сім'ями – від прабабусь до правнуків – подивитися на колишнього «малолітнього куплетиста». Більше вже в Одесі ніколи не збиралося в одному місці і водночас така кількість старих одеситів.

Одне таке сімейство подарувало артистові вирізку зі старої одеської газети, яка рекламувала виступ «популярного малолітнього куплетиста Володі Караллі». Коли приголомшений Володимир Пилипович запитав, як збереглася ця вирізка, збентежена прабабуся зізналася, що на зворотному боці вміщено повідомлення про смерть її діда.

Фотокопію старої газети Кораллі помістив на обкладинці своєї книги «Серце, віддане естраді», яка вийшла 1988 року тиражем 50 тисяч екземплярів, і була досить швидко розкуплена.

З 1986 року у ленінградському Будинку актора почали проводитись вечори пам'яті Клавдії Шульженко. Незмінними учасниками цих програм були В. Кораллі та І. Кемпер. За

лаштунками Кораллі любив розповідати різні історії про їхнє спільне життя. Зокрема, про концертний рояль, придбаний у Шостаковича, якому терміново знадобилися гроші, щоб віддати картковий борг.

Старий артист упивався увагою публіки, для якої він був раритетом, «мастодонтом». Важко було уявити, що ця швидка, галаслива людина (про таких кажуть – «живчик») виступала ще «за царя», а потім пережила абсолютно всі періоди радянської історії. Він уже почав заздалегідь готуватися до чергового ювілею, потай сподіваючись отримати омріяне звання «народного артиста», але помер, зовсім трохи не дотягнувши до 90-річчя.

Прах Володимира Кораллі спочиває на Новодівичому цвинтарі, поруч із могилою Клавдії Шульженко, єдиним офіційним чоловіком якої він був...

Олександр Галас



К. Шульженко, син Гоша і В. Кораллі



Л. Утьосов, К. Шульженко, В. Кораллі



К. Шульженко та В. Кораллі із джаз-оркестром



ОДЕСА У СТАРИХ ФОТОГРАФІЯХ

Рубрику веде Ілля Перстньов

В УЛИЦЯ ПУШКІНСЬКА

Частина 6

Продовжуємо прогулянку з **Пушкінської, 14** (Буніна, 16). Готель «Біржа». Побудований у 1887 році за проектом архітектора Ф.К. Тиборовського. У 1894-96 рр. перебудовувався з надбудовою третього поверху архітекторами В.А. Згібневим і В.М. Кабіольським. Спочатку на цьому місці були складські приміщення з магазинами відомого купця Черепеннікова. Пізніше місце викупив Самуїл Бродський, саме при ньому збудували цей будинок у стилі еклектики та історизму. Після зміни кількох власників з 1897 р. це готель ІІ-го класу «Біржа»: «80 номерів від 75 к. та дорожче. З електричним освітленням. Ванни. При готелі є екіпажі», на верхньому добудованому поверсі були мебльовані кімнати з виходом на загальну веранду. Власник — Ф. Е. Спорділі, якому також належав готель «Марсель» і найбільший в Одесі готель «Брістоль», розташований навпроти.

Будинок, 15 (Буніна, 14). Готель «Брістоль». Побудований у 1898-1899 рр. Архітектори А.О. Бернардацці, А.О. Мінкус. У стилі неobarocko. Це один із елітних готелів, профіль якого не змінився. До революції 1917 р. він мав 100 номерів, вартість від 1 руб. 50 коп. до 15 рублів на добу. У готелі зупинялися відомі люди. З опису в «Одеському віснику»: «Цей готель, що знаходиться в центрі міста навпроти нової будівлі біржі, міститься у величезній, спеціально для цієї мети відбудованій будівлі дуже витонченої архітектури, і є найбільшим в Одесі. Готель має електричне освітлення, підйомну машину тощо. Усі номери добре мебльовані. Є приміщення з кількох кімнат. При цьому готелі є зимовий сад, куди подається обід, сніданок тощо. Готель „Брістоль“ побудований за планом архітектора А. О. Бернардацці та є однією з найкрасивіших будівель в Одесі. На даху готелю є оригінально влаштований майданчик, з якого відкривається чудовий вид на місто та море». У 20-х роках 20-го століття назву змінили і готель став співзвучним часу – готель «Червоний», при якому був найфешенебельніший одеський ресторан – «Червоний» з барами на першому поверсі та у підвалі з боку вулиці Буніна. Під час війни будівля втратила витончені вежі над кутовим еркером і центральним входом, які не відновили. На фотографії ми можемо бачити ці башти.

Будинок, 17 (Буніна, 15). Навпроти готелю «Брістоль» розташувалася унікальна будівля колишньої Нової Біржі та Кулецької управи. Будівлю збудовано за проектом архітектора А.О. Бернардацці 1894–1899 рр. Фасад будівлі виконаний у формах флорентійського Відродження, фундаменти складені з бутової плити та цегли на складному розчині, цоколь та стіни – з бутової плити, цегли та штучного каменю. Будівля прямокутна у плані, із внутрішнім двориком у східній частині, поставлена на високий цоколь із підвалом. Фасади облицьовані керамічними плитками різних відтінків коричневого кольору. Отвори потрібних арок вікон декоровані зовні деталями з білого мармуру, внутрішні палітурки заповнені вітражами з різнокольорового скла. Центральний вхід на головному фасаді акцентований глибокою лоджією заввишки 21 м з відкритими сходами із білого мармуру. По обидва боки сходового маршу, що веде до вестибюлю,

стоять ростральні колони. Арка лоджії обрамлена орнаментами та інкрустаціями зі штучного різнокольорового каменю. Лоджія з вестибюлем становлять один об'єм, завершений шатровою пірамідальною покрівлею.

Вінчає будівлю пишний аркатурний фриз з карнизом, аттиком і невеликими фронтонами з нішами по осях крайніх вікон бокового фасаду. У куполі лоджії та в облицьованні під гранітний рустований камінь нижньої частини будівлі застосовано бетон.

В інтер'єрі над трьома вхідними дверима до так званого операційного залу вміщено мальовничі панно «Землеробство»,

«Торгівля» та «Промисловість», написані флорентійським художником Кассіолі. Стіни зали під стелею прикрашені розписами петербурзького художника Н. Н. Каразіна. Оздоблення стін добре поєднується з різьбленою дерев'яною кесонованою стелею. Інтер'єри облицьовані штучним мармуром та каменем.

У 1900 р. ознаменування 50-річної творчої діяльності А. Н. Бернардацці в лоджії встановлено мармурове погруддя архітектора. Після революції у будівлі тривалий час розташовувалась Одеська міська рада, а пізніше — Одеська державна філармонія. На представлених фото добре видно всі три будинки.



Будинок 14

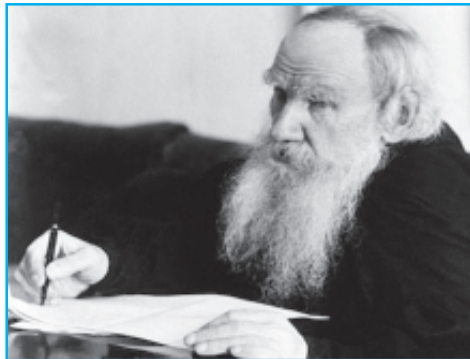


Будинок 15



Будинок 17

ЛЕВ МИКОЛАЙОВИЧ ТОЛСТОЙ



Що таке єврей?

Це питання зовсім не таке дивне, яким воно може здатися на перший погляд!

Подивимося ж, що це за особливу істоту, яку всі володарі та всі народи ображали й утискували, топтали ногами й переслідували, палили й топили, і, що на зло всьому цьому, все ще живе і живе.

Що таке єврей, якого ніколи не вдавалося змстити ніякими спокусами у світі, які його утискувачі та гонителі пропонували йому, аби він зрікся своєї релігії і відмовився від віри батьків.

Єврей — це свята істота, яка видобула з неба вічний вогонь і просвітила їм землю і тих, що живуть на ній.

Він - джерело і джерело, з якого всі інші народи почерпнули свої релігії та віри.

Єврей – першовідкривач культури. Споконвіку невігластво було неможливе на Святій Землі — ще більшою мірою, ніж нині навіть у цивілізованій Європі.

Більш того; в ті дикі часи, коли життя і смерть людини не ставили ні в що, раббі Аківа висловився проти страти, яка вважається нині цілком допустимим покаранням у культурних країнах.

Єврей - першовідкривач свободи. Навіть у ті первісні часи, коли народ ділився на два класи, на панів і рабів, вчення Мойсея забороняло тримати людину в рабстві більше шести років.

Єврей - символ громадянської та релігійної терпимості. «Люби прибульця, наказував Мойсей, — бо сам був прибульцем у єгипетській країні».

Ці слова були сказані в ті далекі варварські дні, коли серед народів було загальноприйнято поневолювати одне одного. У справі віротерпимості єврейська релігія далека не тільки від того, щоб вербувати прихильників, а навпаки — Талмуд наказує, що якщо неєврей хоче перейти в єврейську віру, то має роз'яснити йому, як важко бути євреєм, і що праведники інших релігій успадкують також царство небесне.

Єврей – символ вічності.

Він, якого ні різанини, ні торттури не змогли знищити; ні вогонь, ні меч цивілізації не змогли стерти з лиця землі, він, який першим сповістив слова Господа, він, який так довго зберігав пророцтво і передав його решті всього людства; такий народ не може зникнути.

Єврей вічний, він уособлення вічності.

Лев Толстой, 1891.

**ХТО ЖИВЕ В МОЇЙ КВАРТИРІ****Олександр та Лев Шаргородські**

Скорочено

Батько любив Белла.

Тому що, якби той не винайшов телефону, тато змушений був би вигадати його сам...

Але коли він міг це зробити, він або працював, або сидів.

А телефон йому необхідний, бо очікування дзвінків від рідних було найважливішою справою життя — природно, після роботи та в'язниці...

Не встигали ви зачиняти за собою двері, як він починав хвилюватися і чекати на дзвінок. І якщо він не лунав згідно з якимсь таємним розкладом, тато починав дзвонити сам. Друзям, родичам, знайомим, до міліції, до театру, до Палацу мистецтв, а одного разу — до самого міністра культури.

— Твій міністр культури — некультурна людина! — говорив потім тато.

Мабуть, той досить грубо розмовляв із ним.

У міністерстві було кілька версій цієї бесіди.

По першій, тато запитав:

— Чи не у вас випадково мій син?

На що міністр доволі сухо відповів:

—В мене нарада!

—З сином?

— З колегією, — повідомив міністр.

— Подивіться, — попросив тато, — може він серед ваших колег. Знаєте, він такий чорний, в окулярах, трохи гаркавить.

— У нас ніхто не гаркавить! — відрізав міністр і поклав слухавку.

За другою версією, тато теж спитав про сина, на що міністр послав його «до матері».

Ця версія була більш правдоподібною, тому що майже все міністерство вже не раз побувало у тієї матері...

Третя версія була, безперечно, фантастична.

Нею міністр культури сам зателефонував татові. Він просив не турбуватися, повідомив, що син у нього, що вони п'ють «Мартіні» і саме зараз підписують договір на п'єсу.

— Так довго? — здивувався тато.

— Трьохактна! — нібито пояснив міністр.

Як би там не було, але я дзвонив батькові багато років — вранці, вдень, увечері, зі студії, з ресторану, з наради, з банкету, з Москви та з тайги, де, як відомо, з телефонами важкувато. Але татові було начхати на це — чи був телефон, чи ні.

— Мене це не цікавить, — пояснював він, — як прилетити — одразу зателефонуй!

— Але ж я буду вночі!

— Нічого, ми зачекаємо.

І я дзвонив уночі.

І чув рідні голоси.

А потім, коли влаштовувався у готелі, дзвонив знову. І з приймальні. І з пляжу. І перед вильотом. І з борту літака, одного разу...

І тому, коли ми емігрували і прилетіли до Відня, я, навіть не розпакувавши валізи, навіть не глянувши на Оперу і не сьорбнувши віденську каву, кинувся дзвонити.

Я увійшов у будку, кинув шилінг і почав набирати наш домашній номер, такий знайомий... І раптом згадав, що там уже нікого немає, і квартира порожня, і порожні вікна дивляться на спорозніле місто...

А потім я намагався зателефонувати з Риму, з Piazza Venesia. І мама сказала:

— Кому ти дзвониш? Там уже нікого немає.

— Так, — відповів я, — звичка...

І ще скільки разів мені хотілося зателефонувати туди. Усі ці роки. Зайти та набрати номер із будь-якої нью-йоркської кабінки. Або паризької, десь на Монпарнасі.

Мені хотілося знати — хто зніме слухавку? Хто відповість? Хто живе у моїй квартирі?

Я часто думав про це. І мені здавалося чомусь, що там мешкає полковник. Той самий, що дозволив нам виїзд і махав червоним кулаком перед маминим носом.

— Ваш син там займатиметься антирадянською пропагандою! — репетував він.

— З чого ви взяли, — відповіла мама, — він робитиме те саме, що й тут — писати!

— Про що? Що ми — суспільство, що прогнози? Що в нас нічого жерти? Що в нас немає м'яса?

— А що є? — поцікавилася мама.

— Мовчати! — волав той.

— Я не майор, — резонно зауважила мама, — не віддавайте команди.

— Ось-ось, — галасував той, — навіть не майор, а живеє в квартирі, де генерали не живуть!

І він вирушив на екскурсію квартирою.

— Ви тільки подивіться, що діється, — обурювався він, — скільки шафок, скільки антресолей, який кахель! А навіть не майор! І навіть, мабуть, лейтенанта немає в сім'ї — а які шпалери! Де ви дістали такі шпалери?

— За блатом, — відповіла мама. Що їй було гаяти?

— Вас треба було б посадити! — прогунявив полковник.

— Ми вже сиділи, — сказала мама.

— Ще раз! Ви в мене не поїдете, поки не повідомите адресу цього спекулянта!

— Я вам підготую його, — пообіцяла мама.

Полковник схвально кивнув і зник у ванній.

Ми стали чекати, не знаючи, що робити.

Він не виходив. Чи не подавав звуку. Навіть не спускав воду.

Минуло десять хвилин. Сорок. Година. Мама почала хвилюватися.

— Кажуть, навіть полковникам буває погано, — сказала вона.

Ми мовчали.

— Ви що, не вірите? І навіть генералам. Навіть маршали вмирають! Вона підійшла до дверей ванної кімнати.

— Товаришу полковнику, — поклікала вона.

Полковник не озвався.

— Вам погано, товаришу полковнику? У ванні стояла гробова тиша. Ранок після бою.

Ми влаштували військову раду.

— Ще не вистачало, щоби він дав дуба в нашій квартирі, — сказав тато.

— Ви знаєте, що дають за вбивство полковника?

— Хто його вбив? — спитала мама. —

— Ти, — пояснив тато.

— Я?!

— Або він! Або я! Неважливо! Вони скажуть, що ми! Євреї вбили полковника під час виконання службових обов'язків! На посту.

— Туалет — це пост? — здивувалися ми.

— Для справжнього полковника так! Полковник завжди на посту, навіть коли він на унітазі!

І тут же було ухвалено рішення ламати двері та рятувати офіцера радянської армії, якщо це ще можливо.

— За порятунок полковника, — кинула мама, — нас, мабуть, випустять.

Ми були готові на все, навіть на штучне дихання, навіть на рот у рот.

Зламавши двері, ми всі разом ввалилися у ванну, побоюючись побачити бездиханне тіло на унітазі.

Але його там не було.

Воно було поруч. І дихало.

Полковник повзав по блакитній кахельній підлозі і дихав, не маючи змоги відірвати погляд від блакитного унітазу.

Мама схилилася над ним і почала пхати йому в рот нітрогліцерин.

— Що ви мені суєте?

— Сердечне! Прийміть — вам стане легше, а ми поїдемо до Ізраїлю!

— Мені добре, — усміхнувся полковник, — мені давно не було так добре! Де ви дістали унітаз?

Треба сказати, що ванну ми обробляли, вже добре знаючи, що їдемо назавжди.

Чому гасали тоді за блакитним кахлем, чому діставали блакитний унітаз, який був більшою рідкістю, ніж синій кит?... Навіть зараз ніхто не може пояснити цього...

— Де ви дістали унітаз? — замріяно повторив полковник.

— Там же, де й шпалери, — відповіла мама, — але це не має жодного значення. Він — ваш!

Вона обхопила унітаз обома руками і почала відривати його від фанової труби.

— Не треба, не треба, — благав полковник, — лишіть його!

І тоді ми вперше зрозуміли, що дозвіл на виїзд у нас у кишені...

А наступного дня у квартирі з'явився генерал.

— Де тут ванна? — патетично промовив і пройшов. Навмання.

Він провів там увесь час до обіду. Але ми не хвилювалися.

Ми готували фаршировану рибу, яку подали прямо туди ж — і жадібне човкання долинуло з ванни.

— Унітаз не здавати! — наказав він ідути.

— Слухаю! — викарбувала мама.

Вона ставала схожою на майора.

Судячи з усього, що відбувалося, — слід було чекати маршала. Але зненацька з'явився великий режисер. Його всі знали та любили в нашій родині.

Він був новатором і навіть десь реформатором. На його постановки за рік не можна було дістати квитка, а тут він приніс їх сам.

— Прошу любити і шанувати, — сказав він оксамитовим баритоном, — мені буде приємно бачити вас в імператорській ложі.

Він поцілував мамі руку, батькові міцно, по-чоловічому, стиснув долоню, а мене ніжно обійняв, хоча ми навіть не були знайомі, і, дивлячись просто в очі, трагічно промовив:

— Ваші п'єси, ваші п'єси!

— Що мої п'єси?! — злякався я, хоч лякатися вже не було чого.

— Як вони ранять душу!

— Але ж ви їх не читали! І потім — це комедії.

— Тільки вони мене й розбурхують. Чому ви їх мені не несете? Чому ви їх розсилаєте на периферію? Дайте мені їх!

Він простягнув руки. Так просять хліба.

— Благаю!

Я побіг у кабінет і притягнув усе, що я мав. Дванадцять п'єс.

— Ще! — Попросив режисер.

— Більше нема!

— Обіцяйте мені написати!

Я пообіцяв, і реформатор зник у туалеті.

— Вибачте мені мою дивність, — вибачився він, — п'єси я читаю тільки там.

Читав він їх до ранку.

Потім вийшов. Його хитало.

— Шекспір! — промовив він.

Мамі вже було зрозуміло.

— На жаль, унітаз зайнятий.

Режисер став у позу Ліра.

— Ким?! — трагічно спитав він, ніби разом втрачав Корделію, зятя та королівство.

— Військовою хунтою! — викарбувала мама.

— Ви не уявляєте, наскільки у нас сильна творча інтелігенція, — усміхнувся він. — До зустрічі в імператорській ложі...

Ми поїхали, так і не дізнавшись, чим закінчилася битва...

Я представив, як бродить полковник нашої квартирою, моїм кабінетом, де я слухав Вівальді, писав комедії...

І я бачу, як полковник, — чомусь я був певен, що це полковник, — сідає за мій письмовий стіл, і ригає, і відчиняє ящики, і дістає звідти мої оповідання, і читає — і його очі наливаються кров'ю...

Я вирішив залишити копії моїх оповідань полковнику. Навіщо йому чекати, коли їх буде надруковано на Заході. Нехай читає одразу.

І він читає. Його дрібнокаліберні червоні очі починають лізти на плоский, як полігон, лоб.

Колір його обличчя змінюється — червоний, зелений, бурий, потім малиновий, і, нарешті, він стає синім! Як унітаз...

— Треба було все-таки їх посадити, — зітхає синій полковник і з цікавістю читає далі, бо далі є і про нього. І він раптом хихикає. І регоче. І верещить. І тупає ногами. І крізь сміх повторює:

— Ні, даремно я його таки не посадив.

І вся полковницька родина дивиться на нього в тривозі і занепокоєнні, оскільки вони бачили багато, але ніколи — синього полковника, що сміявся.

А потім він раптом проходить у вітальню і розтягується на дивані, де тато курив Казбек, читав Фейхтвангера і дивився на годинник Фінляндського вокзалу.

Полковник хропе на дивані, знову ригає і проходить на кухню, де мама готувала сирники та співала собі під ніс.

Синій полковник гуляє нашої квартирою.

І там, де пахло маленьким сином, «Казбеком», театральними афішами та сирниками, які не купиш навіть у Парижі — пахне полковником та його дружиною!

Від всього цього мене пересмикувало навіть у Нью-Йорку, навіть у Лондоні.

— 243-5296!

Як мені хотілося набрати цей номер! Ніби вимовити улюблене ім'я.

Або навіть кілька улюблених імен. Як багато говорили ці цифри, і саме так: 2-4-3-5-2-9-6...

Якийсь диявол тягнув мене на телефонні будки Європи та Америки... Цифри були ті самі. Порядок той самий. І лише голос, який відповість, буде іншим...

Що я скажу цьому голосу?

— Здоров'я бажаю, товаришу полковнику, — скажу я, — як вам подобається наша квартира? Як ви себе почуваете на татовому дивані і як сидіть на унітазі?

Або я скажу:

— Чи не надіслати вам виклик, товаришу полковнику? У нас тут такий брак полковників. Махнете в Ліван і буде вас там двоє - ви і Каддафі...

І одного разу, коли я йшов Єлисейськими полями, які, як стверджують, є найкрасивішими у світі, навіть красивішими за Невський, і сідало сонце, і люди спускалися мені назустріч від Тріумфальної арки, і почалися сутінки, неповторні сутінки, коли Париж стає схожим на бузок, я непомітно для себе увійшов у скляну будку, що зберігала ще тепло дня, і набрав номер.

Там, далеко, у минулому житті, задзвонив телефон.



ВОЛОНТЕРСЬКА ВІТАЛЬНЯ

Проект «Крила доброти»

Рубрику веде Віра Шаховцева

ЛЮДИ «ЗОЛОТОГО ВІКУ»

Початок у № 196

Чи потрібно боротися зі стресом?

Життя сучасної людини, що мешкає у великому місті, складається практично з одного суцільного стресу. «Стрес» у перекладі з англійської – «тиск, напруга». Сварки з рідними та близькими, конфлікти з оточуючими, поїздки у годину пік, хронічна нестача часу, постійна метушня, тривожність, інформаційні навантаження – ці та інші чинники, що викликають стрес, стали нашими постійними супутниками.

Насправді, стрес замислювався природою як аварійний режим для екстрених випадків. Проблема сучасної людини в тому, що цей режим включається частіше, ніж потрібно. Жодна система не може постійно працювати в аварійному режимі – вона швидко зіпсується. Людина – не виняток: якщо вона постійно перебуває в стані хронічного стресу, у неї настає фізичне та психологічне виснаження, системи організму та внутрішні органи «зношуються».

Ми вже говорили про емоції, зараз давайте розберемося, чи можуть вони спричинити стрес. Стрес можуть викликати різні емоції: образа, розчарування, агресія, тривога, страх. Для нашого організму будь-яка емоція – це подія: змінюється артеріальний тиск, перерозподіляється кровотік, змінюється частота дихання та інші параметри. Єдина відмінність від стресу полягає в тому, що далеко не всі емоції наводять організм у стан мобілізації.

За своєю суттю стрес – це реакція організму людини на перенапругу, негативні та позитивні емоції.

Стрес у невеликих кількостях потрібен усім, оскільки він змушує думати, шукати вихід із ситуації, в цьому випадку він має позитивне значення. З іншого боку, якщо стресів занадто багато, організм слабшає, втрачає здатність вирішувати проблеми, що може призвести до серйозних захворювань.

Часто ми називаємо стресом усе поспіль. Справжній стрес характеризується двома основними показниками: позитивним чи негативним забарвленням – за рівнем емоційного впливу (онук виходить заміж, онук не вступив до інституту) і тривалістю (короткочасний чи довгостроковий).

Будь-які зміни, у тому числі й позитивні, змушують нас пристосовуватися до нових обставин. При всій різноманітності переживань та шоків ситуацій, реакція організму на будь-який стрес однакова – в організмі запускається вироблення багато століть тому процеси, призначення яких – впоратися з екстремальною ситуацією. Хоч сучасні люди набагато рідше, ніж давні предки, піддаються реальним фізичним загрозам, наш організм щоразу, зустрічаючись зі стресом, приводить усі органи у повну бойову готовність. Чим більше процесів задіяно, тим вищим буде рівень нашого стресу.

Короткочасний стрес мобілізує наш організм, дозволяючи йому, наприклад, втекти від переслідування п'яного, або краще виконати свою роботу. Якщо стрес тривалий, наша працездатність падає, організм швидше «зношується», якість життя знижується. Однак до стресу, що регулярно повторюється, наш організм може адаптуватися. Наприклад, людина, яка

боїться публічних виступів, через 5-6 виходів на сцену вже спокійно розглядає публіку і може зосередитись на своєму виступі.

Захисна реакція організму за будь-якого стресу проходить три стадії.

У першій стадії відбувається активізація всіх систем організму. Тривалість цього етапу індивідуальна - від кількох хвилин до кількох днів/тижнів. У цій фазі людина часто втрачає самовладання, стає дратівливою, агресивною, не може керувати своїми емоціями, поведінкою.

У другій стадії організм починає адаптуватися до стресу. У цій фазі організм стає найбільш стійким до різноманітних шкідливих впливів. Зникає тривожність, стабілізується використання резервів організму.

Третя стадія – стадія виснаження, настає при тривалому чи сильному впливі стресу. Опір організму різко падає. Це називається «дистрес», де приставка «ди» означає «руйнування». Якщо в цей період не буде надано допомогу або вплив стресу не припиниться, стадія виснаження може завершитись серйозним захворюванням.

Можливі наслідки дистресу:

- Порушення сну (провокує розвиток діабету, погіршення пам'яті).

Порушення роботи серцево-судинної системи. Може призвести до ішемічної хвороби серця та гіпертонії, що підвищує ризик інфарктів та інсультів.

- Зниження імунітету. Виникають різноманітні хвороби, аж до онкології.

- Дерматологічні проблеми. Поява акне, екзема, псоріазу та ін.

- Проблеми із шлунково-кишковим трактом. Організм зосереджує увагу на інших життєво важливих процесах, у результаті приплив крові до органів ШКТ знижується, їх діяльність уповільнюється. Можуть виникнути розлади травлення та захворювання органів ШКТ.

- Депресія. Стрес - один із факторів ризику депресивних станів – він пригнічує зростання нових нервових клітин на 10-13%.

Хоча вважається, що від хронічного стресу найбільше страждають серцево-судинна система та органи травлення, може захворіти будь-який інший орган, який був до цього ослабленим.

Існує також позитивна форма стресу – еустрес (це поняття тлумачиться подвійно: як стрес, викликаний позитивними емоціями, і як невеликий стрес, що мобілізує організм).

Чи потрібно боротися зі стресом? «Ще й як треба!», – скажете ви. В уяві багатьох стрес – це ворог, якого потрібно перемогти раз і назавжди. Але це зовсім не так.

Стрес потрібен нам для виживання. Допомогаючи мобілізувати організм у потрібний момент, він дає нам можливість досягати більшого. Якщо ми навчимося сприймати його правильно, він навіть може приносити нам користь. Як же потрібно реагувати на стрес і не допускати дистресу?

Кожному з нас властивий свій рівень стресу та свій рівень реагування на нього, який визначається спадковими та багатьма іншими факторами. Різні люди відповідають

на стрес по-різному: одні починають поглинати неймовірну кількість їжі, інші втрачають апетит; хтось насилу засинає уночі, хтось відчуває сонливість навіть удень.

Способів виходу зі стресу дуже багато, їх можна розділити на 3 категорії:

«Бий» – виділення адреналіну, атака у відповідь;

«Біжи» – уникнення небажаної ситуації; «Завмири» – виникає дуже сильна напруга в тілі.

Вибір виходу залежить від сили нервової системи, життєстійкості людини, ситуації та минулого досвіду.

До базових принципів подолання стресу слід зарахувати:

Відволікання від стресової ситуації. Потрібно не «застрягати» на ситуації, а почати думати про те, як її вирішити. На якийсь час «відсунути» подальше ситуацію, подумати про щось інше.

Зниження значущості події, що відбулася, за принципом: «Що не робиться – все на краще», або: «Все проходить – і це пройде».

Активна поведінка – не утримувати в собі почуття і емоції, що наринали, а виплеснути їх назовні, зайнятися якоюсь, навіть необов'язковою, справою (вимити вікно, підлогу); виконати фізичні вправи, погуляти.

Вміння розслабитися – стрес викликає напругу тіла та мозку. Розслаблення навпаки – призводить до зниження рівня збудження центральної нервової системи та всіх м'язів. Якщо зосередитися на диханні – заспокоїться і серцебиття.

Позитивне мислення та пов'язані з ним позитивні емоції добра, любові, радості – це головний інструмент забезпечення здоров'я та благополуччя.

Вміння розставляти пріоритети – відчуття перевантаженості насправді означає, що людина хапається за все і одразу, не розуміючи, що важливіше на даний момент.

Вміння говорити собі «ні», не брати на себе вирішення багатьох проблем, тим більше чужих, визначити межі власних можливостей.

Припинити контролювати ВСЕ!

Почати хвалити себе за виконану роботу, за прийняті рішення, навіть незначні.

Частіше посміхатися, насолоджуватися кожним прожитим днем та спілкуванням з людьми. Щира посмішка сприяє виробленню гормону ендорфіну, який дозволяє впоратися зі стресом та песимістичними настроями.

І, звичайно, загальні правила: здоровий тривалий сон у тиші, посильні фізичні навантаження, прогулянки на свіжому повітрі, здорове харчування та вживання достатньої кількості води.

Стрес – одна з найсерйозніших проблем сучасного суспільства. Він – частина нашого життя.

Ми вже знаємо, що є і «хороший» стрес, який добре впливає на організм, людина відчуває приплив радості, чудово виглядає і чудово почувається. Тому я бажаю вам найприємніших новин та щасливих подій!

Далі буде

Новини світу, України, Одеси

Президент України В. Зеленський взяв участь у саміті НАТО у Вільнюсі, де зустрівся із главами США, Великобританії, Німеччини та інших держав-членів НАТО. Країни «Великої сімки» (G7) ухвалили декларацію про гарантії безпеки для України, яка передбачає постійну військову та фінансову підтримку. Російські активи в країнах G7 будуть заморожені доти, доки Москва не виплатить компенсацію Україні.

Росія завдає масованих ракетних ударів по портах та інфраструктурі України, щоб перешкодити вивезенню зерна та продуктів харчування.

У США офіційно схвалено продаж штучного м'яса. При його виробництві клітини натурального м'яса схрещуються із заплідненою яйцеклітиною зі спеціального сховища. В результаті виходить однорідна субстанція, яка за своєю структурою та зовнішнім виглядом ідентична реальному м'ясу, але без кісток, шкіри, жиру, сухожилля тощо.

З 1 липня в Україні закінчився карантин і режим надзвичайної ситуації через пандемію COVID-19.

Підписано указ Президента України, згідно з яким за корупцію в судах позбавлятимуть волі на 10-15 років із конфіскацією майна.

17-річного студента з України Ігоря Клименка визнано найкращим студентом світу за версією престижної Всесвітньої премії Global Student Prize. Він отримав приз за розробку роботів для розмінування. Пристрій дозволить швидко знайти вибухонебезпечні об'єкти на поверхні та під землею та мінімізувати участь людини у цих пошуках.

90 юних одеситів-випускників досягли у ЗНО результату 200 балів. З предметів на першому місці математика, на другому – англійська мова, на третьому – українська.

Президент України Володимир Зеленський взяв участь у заходах до Дня Військово-морських сил в Одесі та вручив нагороди військовим.

Новим очільником Одеського обласного військкомату став один з найкращих військових командирів – полковник Олександр Охріменко.

В Естонії відбувся гала-концерт Одеської опери.

Дорогі клієнти Хеседал

Якщо у кого-небудь з вас виникне бажання евакуюватися чи провести ремонт у квартирі після ракетних обстрілів, звертайтеся за телефонами гарячої лінії:

0948634720
0948634710
0948634740
0948634770
0948634780
0948634810
0948634760
0948634790



НЕОРДИНАРНІ ОСОБИСТОСТІ ВІН НЕ ДАВ УБІТИ В СОБІ ПОЕТА

До 110-річчя від дня народження А. Суцкевера

Авром Суцкевер народився 15 липня 1913 р. у містечку Сморгонь неподалік Вільно. Навчався у хедері, потім із домашніми вчителями, потім у єврейсько-польській гімназії, був вільним слухачем Університету Стефана Баторія. З гімназичних років писав вірші— спочатку на івриті, ще не знаючи, що існує поезія на ідиш. Здобувши освіту, в 1929 р. він почав працювати в Єврейському науковому інституті (ІВО), що займався історією та культурою євреїв Східної Європи.

У 1932 р. Суцкевер відвідав Варшаву, жив там випадковими заробітками та багато писав. Першу поему, написану 1936 р., як і видані згодом збірки поета, проілюстрував його друг Марк Шагал. На нього звернув увагу польський поет і прозаїк Юліан Тувім, і ця доброзичлива вага стала через кілька років однією з причин порятунку життя Аврома.

У 1941 р. Суцкевер разом із дружиною та матір'ю Суцкевера опинився на окупованій німцями території, переховувався від нацистів. Невдовзі євреї Вільноса були зігнані у гетто. «Перша ніч у гетто / це перша ніч у могилі / потім зникаєш», — написав Суцкевер.

У гетто він став членом бойової організації, контрабандою проніс туди зброю учасників руху Опору, і навіть у тих важких умовах продовжував писати вірші.

Але вони стали похмурими, ще більш відчутними і дуже особистими — наприклад, йому довелося написати про те, як остигало у нього на руках мляве тіло первістка, що народився там у його дружини Фрейдке. За наказом гітлерівців новонародженого відразу було отруєно — народжувати євреям у гетто заборонялося. Потім поетові довелося оплакувати у своїх віршах убиту нацистами матір.

Суцкевер став літописцем гетто, скрупульозно описуючи жахи кожного дня. «Якби я тоді не писав, я не вижив би, — говорив він згодом. — Я вірив ... що поки писатиму, у мене буде зброя проти смерті».

Нацисти змусили Суцкевера та інших діячів єврейської культури у складі «Паперової бригади» збирати в єврейській бібліотеці та ІВО цінні книги, рукописи, листи та гравюри для відправлення до Франкфурта, до Інституту вивчення єврейського питання.

Якось він отримав від німця, який керував відправкою цінностей із Вільно до Німеччини, дозвіл пронести в гетто кілька пачок макулатури як паливо для домашньої грубки. Документ він подав охоронцям біля воріт, а пачки тримав у руках.

У «макулатурі» були листи та рукописи Толстого, Горького, Шолом-Алейхема та Бяліка, полотна Шагала та унікальний рукопис Віленського Гаона. Іншого разу Суцкеверу вдалося внести в гетто невеликі скульптури Марка Антокольського та Іллі Гінцбурга, картини Іллі Репіна та Ісаака Левітана. За допомогою друзів, які мали потрібні зв'язки, він прив'язав їх до днища вантажівки, щоби вивезти за територію гетто.

Вони зуміли забрати і сховати по щілинах і порожнечах сусідніх будівель найбезцінніші єврейські тексти, а також рукописи XV і XVI століть та багато інших найцінніших реліквій. Упродовж двох років під страхом смерті Авром рятував об'єкти світової культури. Після звільнення Вільноса саме він допоміг виявити багато з них.

У гетто Суцкевер написав поему «Кол Нідрей» — так називається молитва, яку

читають у синагогах у Йом Кіпур. Поему було присвячено звірствам нацистів.

Якось у гетто прийшов із лісу під Нарочдю єврей-партизан. Авром віддав йому разом із документами про гетто, які стали першими доказами геноциду нацистами євреїв Литви, і свою поему, попросивши передати її Юстасу Палецькісу — президенту Литви у вигнанні, що перебував у Москві. З ним Суцкевер був знайомий ще у Варшаві. За рекомендацією Оліана Тувіма Палецькіс навіть перекладав тоді вірші Аврома з ідиша на польську і говорив з приводу його віршів: «Я не можу звільнитися від чарівництва івритських звуків».

Палецькіс дружив з Еренбургом і розповів йому про поета Суцкевера — Президент шукав підтримки у євреїв, бо знав, яку жакливу роль відігравали литовці під час німецької окупації.

У вересні 1943 р. на світанку нацисти відібрали людей, які мали цього дня померти. Серед них виявився і Авром Суцкевер. Йому довелося рити яму, в яку він звалиться після розстрілу. Він пережив той розстріл. Поранений, він упав у яму разом зі своїми мертвими товаришами, їх закидали землею, але потім зміг вибратися.

Напередодні ліквідації гетто Суцкеверу разом із дружиною у складі загону учасників опору вдалося втекти. Вони взяли із собою важливі для істориків документи — перелік жорстоких злочинів нацистів проти євреїв, а також докази культурного життя євреїв у гетто.

Пізніше поет згадував, як під час втечі вони зіткнулися з вартовим. Ситуація була критичною. Але замість того, щоб бігти чи благати про помилування, Авром розправив плечі, підійшов до нього і впевнено сказав: «Я радий, що тебе зустрів. Можеш мені сказати, куди мені треба бігти, щоб там не було німців?»

Вартовий остовпів від такого нахабства і просто показав напрямом, дозволивши їм піти. Сховавшись з поля зору вартового, поет постукав у перші двері, і місцева мешканка мовчки сховала їх у своєму льоху. У Литві, де багато хто видав євреїв і сам полював на них, ця ситуація здається неймовірною.

Через кілька днів після їхньої втечі гетто було повністю знищено. А втікачам вдалося дістатися до Нарочанських лісів, де вони приєдналися до партизанів. Авром брав участь у диверсійних операціях, його дружина була медсестрою.

У партизанів був зв'язок із Москвою. Про появу в загоні поета Суцкевера стало відомо Палецькісу. Він розповів про це Еренбургу — одному з небагатьох інтелектуалів, яким довіряв Сталін.

Очевидно, безпосередній свідок злочинів нацистів у Литві був потрібен у Москві. У 1944 р. за Суцкевером та його дружиною послали військовий літак, який був збитий німецькими зенітниками, трохи не дотягнувши до партизанського аеродрому. До місяця посадки Суцкевери повинні були пройти через мінне поле.

«Місцями я йшов анапестом, — розповідав Суцкевер через багато років в одному з інтерв'ю, — потім амфібрахієм.

Фрейдке йшла слідом за мною. Я чув у собі мелодію і повністю поринув у ритм віршів. Так ми пройшли цілий кілометр між мінами».

Знову сталося диво, яке дозволило вижити. Через короткий час за ними було послано другий літак — У-2.

«Він був такий маленький, — продовжував Суцкевер, — що Фрейдке довелося прив'язати до моїх ніг, щоб вона не випала.

У літаку було маленьке віконце, і я через нього бачив, як у нас весь час стріляли. «Не дивись», — просила мене Фрейдке. Але я дивився, хотів побачити свою смерть...». Коли вони приземлилися, Фрейдке нахилилась і поцілувала землю.

У Москві поет провів понад два роки, звів близьке знайомство з багатьма радянськими єврейськими поетами та письменниками, брав участь у роботі Антифашистського єврейського комітету, познайомився з Борисом Пастернаком.

Незабаром про Суцкевера дізнались мільйони радянських громадян — Ілля Еренбург виклав жакливі подробиці життя поета у вільнюському гетто у статті «Урочистість людини», опублікованій у газеті «Правда».

27 лютого 1946 р. Суцкевер виступив свідком звинувачення на Нюрнберзькому процесі. У репортажі, надрукованому в газеті «Правда», Борис Польовий так описував цей виступ:

«Єврейський поет Абрам Суцкевер, мешканець Вільно, людина з європейським ім'ям, є, ймовірно, одним із небагатьох людей, кому вдалося вирватися живим з організованого фашистами єврейського гетто... Те, що він розповів, справді може змусити здригнутися найзапеклішу людину.

Він не називав цифр, говорив лише про долю своєї родини. Про свою дружину, на очах у якої було вбито її щойно народжену дитину. Про те, як мостові на вулицях гетто іноді були зовсім червоні від крові, і кров ця, як дощова вода, текла по жолобах уздовж тротуарів у стічні канали. На очах поета гинули найвизначніші представники інтелігенції, вчені, люди з європейськими іменами».

Його свідчення були одним із ключових моментів процесу. Згодом поет згадував: «Готуючись до поїздки до Нюрнберга, я молився, щоб душі загиблих говорили з мого горла. Я хотів говорити ідишем — мовою народу, який обвинувачені всіма силами намагалися знищити. Але радянська влада наказала мені говорити російською. І тоді я говорив стоячи, ніби читав кадиш за загиблими людьми».

Наведу вражаючий уривок з інтерв'ю Суцкевера майже через 40 років:

«Коли мене збиралися зробити свідком на Нюрнберзькому процесі, мені спала на думку божевільна ідея — застрелити Герінга... У мене був партизанський револьвер, мені вистачило розуму його не здати. Я його застрелю, то я вирішив. Що мені зробиють? — так я самовпевнено думав.

Мені спало на думку перевірити цей свій план на близькій людині і подивитися, як він на неї подіє. Кращого вибору, ніж Еренбург,

не можна було й уявити. Відкрито я йому всього не розповів, але мав розумну голову, він відразу зрозумів. Я прийшов до нього прощатися, поцілувався.

Він відчув, що я задумав, тому я вважаю його геніальною людиною, — адже я нікому не розповідав про свій план, а він через приспущені окуляри читав мої думки:

— Давайте на секунду уявимо, що вам спало на думку застрелити вбивць, — він навіть сказав «Герінга»; таких проникливих очей я у своєму житті більше не зустрічав, — ви ж цим нічого не досягнете.

— Чому?

— Тому що росіяни не повірять, що ви це зробили з власної волі, вони вважатимуть що вас надіслали американці. І американці вам не повірять — вважатимуть, що вас надіслали росіяни».

Він мав рацію, і це мене зупинило, обеззброїло моє не вчинене геройство».

У 1947 р. Суцкеверам дозволили емігрувати. Вони обрали не США, а поранений війною Ізраїль. У вересні 1947 року за допомогою Голди Меїр вони нелегально в'їхали на територію підмандатної Палестини.

У 1948-49 рр. Суцкевер служив у ізраїльській армії військовим кореспондентом, брав участь у Війні за незалежність Ізраїлю.

Потім він заснував журнал на ідиш Голден кейт («Золотий ланцюг»), який успішно виходив у світ протягом 46 років. Суцкевер отримав визнання як один із найбільших поетів, які писали на ідиш. Один із провідних американських літературних критиків, письменник ізраїльського походження Дан Мирон називав його «королем прози на ідиш другої половини ХХ століття».

Участь у звільненні Негева знайшло відображення у циклі «Лідер фун Негев» («Вірші з Негева») і в одній з найбільших і найскладніших поем про Війну за незалежність Ізраїлю «Гайстика ерд» («Одухотворена земля»).

1985-го Суцкевер був удостоєний вищої літературної нагороди країни — Премії Ізраїлю. Його вірші перекладені 30 мовами.

Почесний громадянин Тель-Авіва Авром Суцкевер помер 2010 р. на 97-му році життя.

Він категорично не давав своєї згоди на зйомки біографічного фільму. Тільки майже через десятиліття після смерті дивовижна історія його життя вперше була розказана у документальному фільмі «Чорний мед: життя і вірші Аврома Суцкевера», співпродюсером якого виступила онука поета Хадаса Кальдерон-Суцкевер. Він отримав нагороду Єрусалимського кінофестивалю як «найкращий фільм про Голокост».

Михайло Гаузнер

Джерела: Вікіпедія, інтерв'ю А. Суцкевера газеті "Нью-Йорк Таймс" (1985) і журналу "Топлпункт" (Тель-Авів, 2001), статті А. Кривошеєвої "Смерть у риму" в "jewish.ru", В. Димшиця «Авром Суцкевер» у журналі Лехаїм, М. Мар'янівській «3 віршами через мінне поле. «Чорний мед» Аврома Суцкевера» на «stmegi.com», Луїса Сепульведа «Шалом, поет» на сайті «languages-study.com», І. Булатовського «Авром Суцкевер» в «livejournal», м-ли порталу «Вірші.ру», сайту «livelib.ru» та ін.



А. Суцкевер



Країна Поезія

**Ганна ПРИХОДЬКО**

Народилася у Дніпродзержинську Дніпропетровської області у 1952 р. Навчалася у Київській музичній школі, закінчила Житомирське музичне училище імені В.С.Косенка та Донецький музично-педагогічний інститут, за фахом – музикознавець. Працювала викладачем Сумського педуніверситету імені А.С.Макаренка.

Автор романсів на вірші українських поетів та на власні вірші. Випустила поетичні збірки «Рівнодення» та «Терні і веселки» Нагороджена орденом «За розбудову держави» Сумської обласної адміністрації, почесними грамотами та дипломами. Займається громадською та просвітницькою роботою. Член Літстудії «Одкровення».

Душа кружляє у вальсі

Мені усміхаються квіти весняні,
Видзвонюють роси
в ранковім тумані,
Дорога легка до батьківської хати,
Душа поривається
в вальсі кружляти,
І сняться ночами ще кучері русі...
В трамваї я чую:
"Сідайте, бабуся!"

Одна... Лиш ночі на чолі
Долоня снігова.
Злітають в опівнічній млі
Сніжинками слова –
В прощальнім вальсі.
До землі
– Губами їх ловлю,
І тане в смертному теплі :
– Люблю
люблю
люблю...

Впали зорі на шипшину,
Спів дзвіночків: дзень-дзелень.
Вітре буйний, прошепчи нам
Казку про веселий день.

Літо у вбранні квітчастім
Йде на луки і лани.
І, здається, поруч щастя! –
Тільки руку простягни.

Пливе серпневе сонце
в сині, –
І молодішає душа.
Зронила слива сльози сині, –
Легкий вітерець її втіша,
Співа жоржинам
колискову,
Голубить теплими крильми,
І серце вірити готово,
Що ще далеко до зими.

Весна розбила дзеркало о брук.
В його уламки задивились хмари,
Сповільнивши над ними
вічний рух
За небокрай, що світлим літом
марить.
Розпачливо розплакалась весна,
У траур одягла старі тополі.
І з сумом одягнула далина
Густу вуаль дощу
на видноколі,
А Полудень схмурнів
і потьмянів,
Та приземлився березневий вітер –
Хустинку з не розтоплених
снігів
Їй простягнув і ніжно слізки витер.
Повіки сірих хмар здригнулись вмить,
Здивовано в безбарвний світ
розкрились.
І сонце на заплакану блакить
Сипнуло промені й в уламках
заіскрилось.

**Дитячий
куточок****Лідія
Кир'яненко****Розпал літа**

Розпал літа – квітнуть квіти.
Липень в гості завітав.
Бавився і загубився
між м'яких шовкових трав.

Яблука червонобокi,
груші медом налились.
І маленькі пташенята
у повітря вже знялись.

Різномбар'я... Різномрав'я
душу й серце веселить.
І завмер малий метелик
поміж квітами на мить.

О. Журлива**Липень**

Південь, спека. Жарко всюди.
На полях працюють люди,
А в густім зеленім гаї
Пишна липа розцвітає.

Пахне квітами навколо,
Мед збирають з липи бджоли.
Посхилялись довгі віти...
Гарно, діти, в липні жити!

В. Ткаченко**Липень**

Місяць липень – середина літа.
Сяють дні промінням золотим,
Медоносна липа вся у цвіті,
І повітря пахне цвітом тим.
Спіє жито на колгоспнім полі,
Коники у траві не замовка.
Радості тепер в дитей доволі:
Кличуть їх і поле, і ріка.
Добре сіно у лугах згрібати
Чи носити воду косарям.
Праці є приємної багато
Загорілим молодим рукам.

Наталія Забіла**Липень**

А коли розквітнуть липи
посеред твого двора,
значить – це надходить Липень,
найпахучіша пора.

Цілий день клопочуть бджоли,
з лип узятку беручи.
Медом пахне все навколо,
матиолою – вночі.
Глянь: уже в полях навкружних
починаються жнива.
Дітвора, весела й дружна,
в таборах відпочива,
і назавжди теплу згадку
збереже про табори:
про походи і палатки,
й біля вогнищ вечори.
Підставляй під сонце тіло,
не ховайся від спеки в тінь,
набирайся в Липні сили,
загартуйся й відпочинь!

Т. Коломієць**Липень**

Літо гріє купіль в річці:
– Хто купатись? Гей, сюди! –
Дибубляють по травичці
Гусенята до води.

Л.Голота**Липень**

Смачно! Злипаються губи,
Бджілка закінчує лет.
Літечко, красне і любе,
Липень, солодкий, як мед.

**За горизонталлю:**

1. Листяне дерево. 4. похилих рангоутних
Кінцева частина всіх дерев. 6. Річка в Росії,

найбільша з правих приток Волги. 9. Везіння. 11. Норвезький драматург і поет. 13. Бог Сонця в давніх єгиптян. 14. Хижа риба. 16. Про п'яницю кажуть «...-минай-корчма». 17. Дешевий ресторан. 18. Рух у танці. 20. Нота. 21. Жанна Д'Арк. 23. Жаба. 25. Частина тіла людини та більшості тварин, що з'єднує голову з тулубом. 26. Знакова електроннопроменева трубка, що її застосовують як електронне табло в радіоелектронних системах відображення інформації. 27. Штат у США. 28. Перша жінка. 29. Англійська пивна. 31. «Добре» у американців. 34. Американський письменник, відомий своїми макабрічними (в стилі жахів) і містичними оповіданнями. 35. Голландський філософ,

один з найвідоміших пантеїстів. 38. Кілометр. 40. Шумна компанія. 41. До, ..., мі. 42. Свята ... (християнська мучениця). 44. Те саме, що фермент. 46. Гора в Західній Африці, на території Того. 47. Американський філософ і історик науки, один з лідерів сучасної постпозитивістської філософії науки. 48. Титул японського Імператора Го-Сакурамати.

За вертикаллю:

1. Дурна жінка. 2. Імператор Японії (887–897). 3. Здивування, здогад. 4. Район Стокгольма. 5. Пташині груди. 6. Операційна система. 7. Супутник Барбі. 8. Недокрів'я. 10. Маля. 12. Спеціально обладнане приміщення для миття людей. 15. Форма рельєфу місцевості. 19. Дитячий табір у Криму. 20. Сорт кримської яблуні. 22. Двадцять друга буква грузинської абетки. 23. Місто на півночі Латвії, розташоване на кордоні з Естонією. 24. Алма-.... 25. ...-тур. 27. Овоч. 30. Середовище творчих особистостей. 32. Оповідальний рід літератури. 33. Заклик до молитви у мусульман. 36. Країна на південному заході Азії. 37. Одне з дванадцяти сузір'їв зодіаку. 39. Чарівник. 41. Трав'яниста рослина родини злакових, зерна якої є цінним

харчовим продуктом, а солома використовується як сировина у легкій промисловості. 43. Старовинна французька дрібна розмінна монета. 45. «Побачення... смертю» (детективна п'єса Агати Крісті).

**Відповіді
до
кросворду
в № 201****За горизонталлю:**

2. Грамота. 9. Одрис. 11. Козел. 13. Жезл. 15. Рать. 16. Осака. 19. Она. 21. Віа. 22. Шоп. 24. Санки. 26. Пепсі. 28. Тонзура. 29. Кроки. 31. Сірко. 33. Аон. 34. Нут. 36. Аок. 37. Касас. 39. Сито. 41. Ірга. 44. Акорд. 46. Аніон. 47. Рабунок.

За вертикаллю:

1. Сож. 2. Грз. 3. Рило. 4. Ас. 5. Ок. 6. Тора. 7. Аза. 8. Ель. 10. Десна. 12. Етнос. 14. Маї. 17. Свинина. 18. Капуста. 19. Осика. 20. Антон. 22. Шпара. 23. Пісок. 25. Кок. 27. Ері. 30. Ролик. 32. Конго. 35. Усм. 37. Кора. 38. Сіно. 39. Сар. 40. Тор. 42. Рік. 43. Анш. 45. Дб. 46. Ан.

**Шановні клієнти!**

Всі, хто має можливість допомогти
незможним людям,
спрямовуйте, будь ласка,
свої внески за адресою:

Україна,
м. Одеса, Приморський район,
БФ "Хесед Шаарей Ціон"
код ЄДРПОУ 34321888
IBAN: UA713510050000026006267265700
в ПАТ "УкрСиббанк"
МФО 351005
65023, м. Одеса,
вул. Ніжинська, 77/79.

Шановні клієнти!

**Майстер із ремонту
дрібної побутової техніки**

Приєм та видача
Четвер з 10.00 до 13.00 каб.246

Шановні клієнти!

Дрібний ремонт одягу

Приєм та видача
Середа з 9.00 до 12.00 каб.246
Четвер з 10.00 до 13.00 каб.246

Шановні клієнти!
**У зв'язку із підризом Каховської ГЕС
можуть бути перебої з водою.**
Просимо зробити запас питної води

Шановні клієнти!

БФ "Хесед Шаарей Ціон"

продовжує видачу медикаментів

із гуманітарної допомоги.

Для їх отримання необхідно надати

рецепт із печаткою лікаря та заяву.

З питань наявності медикаментів звертатися до кураторів

Шановні читачі!

Культурний центр БФ "Хесед Шаарей Ціон"
оголошує набір на шестимісячні курси з вивчення

МІЖНАРОДНОЇ МОВИ ЕСПЕРАНТО

Адреса: вул. Ніжинська, 77/79, 2-й поверх, каб. 214

Тел.: 067 518 10 53; 767-72-39

**ЮВІЛЯРИ БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН",
ПРИЙМІТЬ ШИРИ ВІТАННЯ!**

90 років

Черногорова Лідія
Шаміс Давид

85 років

Александрова Людмила
Бондарчук Надія
Вустянюк Эльвіра
Зубкис Вікторія
Кулеша Зоя

Кушниренко Світлана

Лазебнік Сталіна
Маркіна Наталія

Мацієвська Вікторія

Побережна Марія

Полонська Галина

Проконова Валентина

Сандеровський Євгеній

Сашин Олександр

Улибіна Галина

Халатов Самоїл

Шемпер Ріта

Шестопадова Ріва

80 років

Адаменко Лариса

Горбатюк Людмила

Дериш Олександр

Єфремова Віолетта

Краковська

Леся

Куріліна

Людмила

Максимюк

Тарас

Матусар Георгій

Халфіна Белла

Цимбал Дмитро

ІМЕННИКИ—ВОЛОНТЕРИ БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН"

Гоп В'ячеслав
Донець Світлана

Курсунська Інна
Липинчук В'ячеслав

Лукіна Світлана
Немирів Ігор

Новаківська Світлана
Поліщук Яків

Попіль Анастасія
Степаненко Ріта

**Посмішка**

Яка може бути користь від гарної тарілки, якщо вона порожня?

Кожна жінка мріє мати вузьку ногу, а жити на широкую.

Вас ніколи не вражав той факт, що всі великі люди чомусь носять імена вулиць?

За яку справу шило не бралось, в результаті завжди виходив прокол.

Жінка як хранителька домівки має повне право наламати дров, щоб це вогнище завжди палало!

Жінки мудріші за чоловіків, бо вони знають менше, а розуміють більше.

Вона любила його без пам'яті. Була б у неї пам'ять, вона б його не любила.

Як показують останні події, передостанні були кращими.

Один день на тиждень просто будь самим собою. У решту шести днів відновлюй репутацію.

Запис на автовідповідачі: "Якщо у вас погана новина – говоріть відразу. Якщо хороша – дочекайтеся звукового сигналу."

Дурнів на світі мало. Але розставлені вони так грамотно, що зустрічаються на кожному кроці.

Ще не все втрачено! Ще втратити і втратити...

Якщо ви хочете змінити світ, то спершу спробуйте хоча б не їсти на ніч.

Вчора відвела душу... Сьогодні не можу згадати куди!

Найважче завдання для жінки – довести чоловікові серйозність його намірів.

Хороше виховання – це здатність переносити погане виховання інших.

Щастя приходить не тоді, коли вішаєш підкову, а коли знімаєш з ший хомут!

Чоловіки, пам'ятайте! Звинувачуючи жінку в тому, чого вона не робила, ви подаєте їй ідею!

Найкраще мізки видно через... відкритий рот.

Не дивно, що жінкам ні на що не вистачає часу: ви тільки погляньте на їх крихітний годинник.

Якщо ваші діти чекають від вас поради, а не грошей – значить життя вдалося.

Людина не має можливості всім робити добро, але має можливість нікому не завдавати зла.

Ніколи не дозволяйте вашим вухам повірити в те, чого не бачили ваші очі.

Не шукай недоліків у будинку, де тобі відчинили двері.

Люди завжди ненавиділи тих, хто каже правду в обличчя. А даремно. Такі ніколи не б'ють у спину.

Засновник та видавець —
БФ "ХЕСЕД ШААРЕЙ ЦІОН" (м. Одеса)

Свідоцтво про держреєстрацію 1153-34-Р,
серія ОД, видано 7 червня 2006 р.

Газета видається за підтримки
Claims Conference и American
Jewish Joint Distribution Committee

Некомерційне видання. Розповсюджується безкоштовно
Реклама та оголошення публікуються безкоштовно.
Індекс видання — 09720

Надруковано у ТОВ "Press Corporation Limited"
21034 Вінниця, вул. Чехова, 12 А

Наклад 4100 прим. Зам. № _____

Головний редактор
Семен ВАЙНБЛАТ
Редакційна колегія:

А. Кесельман,
М. Гаузнер, П. Козленко
Комп'ютерна верстка
І. Глаголевський
Перекладач
А. Кузнецова

Надіслані матеріали
не рецензуються і не повертаються.
Листування із читачами —
лише на сторінках газети.
Редакція залишає за собою право
редагувати
і скорочувати надіслані матеріали.
Відповідальність за достеменність
фактів несуть автори.

Адреса редакції:
65023, Одеса, вул. Ніжинська, 77/79
Поштова адреса:
65045, Одеса, а/с 110
Тел.: 737-40-12
dobroedelo.ddns.net